

Niina Jylänki

TILINPÄÄTÖSANALYYSI

Pohjolan Sähkösepät Oy

**Opinnäytetyö
CENTRIA-AMMATTIKORKEAKOULU
Liiketalous
Maaliskuu 2019**

TIIVISTELMÄ OPINNÄYTETYÖSTÄ

Centria-ammattikorkeakoulu	Aika Maaliskuu 2019	Tekijä/tekijät Niina Jylänki
Koulutusohjelma Liiketalous		
Työn nimi TILINPÄÄTÖSANALYYSI POHJOLAN SÄHKÖSEPÄT OY:LLE		
Työn ohjaaja Janne Peltoniemi		Sivumäärä [49 + 5]
<p>Opinnäytetyön kohdeyrityksenä toimii Pohjolan Sähkösepät Oy, joka on sähköalan yritys ja toimii Haapavedellä. Yritykselle tehtiin tässä opinnäytetyössä tilinpäätösanalyysi kartoittamaan syvemmin yrityksen taloudellista tilannetta kahdelta sen ensimmäiseltä tilikaudelta. Yritys perustettiin vuonna 2016.</p> <p>Tilinpäätösanalyysissä laskettiin yrityksen tilinpäätösten pohjalta tunnuslukuja, joiden avulla tehtiin toimiala-analyysi. Lisäksi tilinpäätösanalyysiin tehtiin myös trendianalyysi, jossa yrityksen tilikausia vertailtiin keskenään. Tilinpäätösanalyysiä varten myös oikaistiin yrityksen viralliset tuloslaskelmat sekä taseet molemmilta tilikausilta.</p> <p>Opinnäytetyö sisältää teoriaosuuden sekä käytännön osuuden. Teoriaosuudessa käsiteltiin tilinpäätöksen sisältöä ja sen osia yleisesti sekä tilinpäätösanalyysiä, toimiala-analyysiä ja trendianalyysiä. Teoriaosuuden laatimiseen käytettiin alan kirjallisuutta. Käytännön osuus sisältää tilinpäätösanalyysin. Tilinpäätösanalyysissä apuna käytettiin ainoastaan Microsoft Wordia sekä Microsoft Exceliä.</p> <p>Tilinpäätösanalyysistä selviää, että yrityksen kaksi ensimmäistä tilikautta ovat olleen menestyksekkäitä ja sen taloudellinen tilanne on nuoreksi yritykseksi erittäin hyvä. Yritys on kannattava, vakavarainen ja maksuvalmis. Muutos ensimmäisestä tilikaudesta 2017 tilikauteen 2018 on ollut positiivinen. Kehittämiskohteiksi osoittautui myyntisaamisten sekä ostovelkojen kiertoaikojen lyhentäminen.</p>		
Asiasanat Tilinpäätös, tilinpäätösanalyysi, toimiala-analyysi, trendianalyysi, tunnusluvut		

ABSTRACT

Centria University of Applied Sciences	Date March 2019	Author/s Niina Jylänki
Degree programme Business Administration		
Name of thesis TILINPÄÄTÖSANALYYSI POHJOLAN SÄHKÖSEPÄT OY:LLE		
Instructor Janne Peltoniemi		Pages [49 + 5]
<p>Pohjolan Sähkösepät Oy is the company for which the thesis was made. It is the company of electricity installation industry and it is located in Haapavesi. In this thesis an analysis of the financial statements was made for the company to find out the financial situation of the company's first two years. The company was founded in 2016.</p> <p>In the financial statement analysis were constructed financial ratios used to made for comparable company analysis. Moreover, there was a trend analysis comparing financial periods with each other. For the financial statement analysis were also made the adjustments of the financial statements from first two years.</p> <p>The Thesis include a theoretical part and practical production. The concept of the theoretical part was financial statement and its contents, the financial statement analysis, the comparable company analysis and the trend analysis. There was used the literature of the industry in the theoretical part. The practical production including the financial statements analysis of the company. In the financial statement analysis was used only Microsoft Word and Microsoft excel.</p> <p>The financial statement analysis shows that the company's first two financial periods have been a success and its financial situation is very good for a young company. The company is profitable, substantial and it has liquidity. The change from the first financial year 2017 to the 2018 financial year has been positive. The accounts payable and accounts receivable proved to be development targets.</p>		

<p>Key words Comparable company analysis, financial statement, financial statement analysis, financial ratio, trend analysis</p>

**TIIVISTELMÄ
ABSTRACT
SISÄLLYS**

1 JOHDANTO	1
2 TILINPÄÄTÖS	3
2.1 Kirjanpitovelvollisuus ja tilinpäätösperiaatteet	4
2.2 Tase	5
2.2.1 Vastaavaa	6
2.2.2 Vastattavaa	7
2.3 Tuloslaskelma	8
2.4 Rahoituslaskelma	10
2.5 Liitetiedot	12
3 TILINPÄÄTÖSANALYYSI	15
3.1 Tilinpäätösanalyysin hyödyntäminen eri sidosryhmissä	16
3.2 Tilinpäätösanalyysin oikaisut	17
3.3 Analyyttisen tuloslaskelman laatiminen	18
3.4 Analyyttisen taseen laatiminen	22
3.4.1 Taseen vastaavaa oikaisut ovat seuraavanlaiset:	23
3.4.2 Taseen vastattavaa oikaisut ovat seuraavanlaiset:	24
3.5 Trendianalyysi	25
4 TUNNUSLUVUT	26
4.1 Kannattavuuden tunnusluvut	27
4.2 Vakavaraisuuden tunnusluvut	29
4.3 Maksuvalmiuden tunnusluvut	31
4.4 Muut tunnusluvut	34
5 YRITYKSEN TILINPÄÄTÖSANALYYSI	35
5.1 Toimiala-analyysi	35
5.1.1 Yrityksen kannattavuus	36
5.1.2 Yrityksen vakavaraisuus	39
5.1.3 Yrityksen maksuvalmius	40
5.1.4 Yrityksen muut tunnusluvut	43

5.2 Yrityksen trendianalyysi	45
5.2.1 Tuloslaskelman trendianalyysi	45
5.2.2 Taseen vastaavaa ja vastattavaa trendianalyysi	46

6 YHTEENVETO JA PÄÄTELMÄT	48
--	----

LÄHTEET	50
----------------------	----

KUVIOT

KUVIO 1. Taseen rakenne yksinkertaisesti esitettynä (mukaiillen Seppänen 2011, 45)	5
KUVIO 2. Tuloslaskelman periaate yksinkertaisesti esitettynä (mukaiillen Seppänen 2011, 38)	8
KUVIO 3. Nettokassavirta yksinkertaisesti esitettynä (mukaiillen Seppänen 2011, 53)	10
KUVIO 4. Tilinpäätösanalyysi osana yritysanalyysikokonaisuutta (mukaiillen Salmi 2012, 257)	16
KUVIO 5. Yrityksen liikevoittoprosentti verrattuna toimialan yläkvartiiliin, mediaaniin ja alakvartiiliin	36
KUVIO 6. Yrityksen nettotulosprosentti verrattuna toimialan yläkvartiiliin, mediaaniin ja alakvartiiliin	37
KUVIO 7. Yrityksen käyttökateprosentti verrattuna toimialan yläkvartiiliin, mediaaniin ja alakvartiiliin	38
KUVIO 8. Yrityksen sijoitetun pääoman tuottoprosentin kehitys verrattuna toimialan yläkvartiiliin, mediaaniin sekä alakvartiiliin	38
KUVIO 9. Yrityksen omavaraisuusaste prosentti verrattuna toimialan yläkvartiiliin, mediaaniin ja alakvartiiliin	39
KUVIO 10. Yrityksen suhteellinen velkaantuneisuus verrattuna toimialan alakvartiiliin, mediaaniin ja yläkvartiiliin	40
KUVIO 11. Yrityksen käyttöpääomaprocentti verrattuna toimialan alakvartiiliin, mediaaniin sekä yläkvartiiliin	41
KUVIO 12. Yrityksen quick ratio verrattuna toimialan yläkvartiiliin, mediaaniin ja alakvartiiliin.....	41
KUVIO 13. Yrityksen current ratio verrattuna toimialan yläkvartiiliin, mediaaniin ja alakvartiiliin	42
KUVIO 14. Yrityksen myyntisaamisten kiertoaika verrattuna toimialan yläkvartiiliin, mediaaniin ja alakvartiiliin	42
KUVIO 15. Yrityksen ostovelkojen kiertoaika verrattuna toimialan alakvartiiliin, mediaaniin ja yläkvartiiliin	43
KUVIO 16. Yrityksen liikevaihto/henkilöstö verrattuna toimialan yläkvartiiliin, mediaaniin sekä alakvartiiliin	44
KUVIO 17. Yrityksen liikevaihdon muutosprosentti verrattuna toimialan yläkvartiiliin, mediaaniin ja alakvartiiliin	44

TAULUKOT

TAULUKKO 1. Taseen vastaavaa -malli (mukaiillen Tomperi 2015, 156).....	6
---	---

TAULUKKO 2. Taseen vastattavaa -malli (mukaillen Tomperi 2015, 156-157)	7
TAULUKKO 3. Kululajipohjaisen tuloslaskelman malli (mukaillen Tomperi 2015, 148)	9
TAULUKKO 4. Suoran rahoituslaskelman malli (mukaillen Leppiniemi & Kykkänen 2015, 164)	11
TAULUKKO 5. Analyyttisen kululajipohjaisen tuloslaskelman peruskaava (mukaillen Salmi 2012, 152)	21
TAULUKKO 6. Ohjearvot sijoitetun pääoman tuotto prosentille (mukaillen Leppiniemi & Kykkänen 2015, 175)	29
TAULUKKO 7. Ohjearvot omavaraisuusaste prosentille (mukaillen Leppiniemi & Kykkänen 2016, 175)	30
TAULUKKO 8. Ohjearvot suhteelliselle velkaantuneisuudelle (mukaillen Leppiniemi & Kykkänen 2015, 176)	31
TAULUKKO 9. Ohjearvot quick ratiolle (mukaillen Leppiniemi & Kykkänen 2015, 177)	32
TAULUKKO 10. Ohjearvot current ratiolle (mukaillen Leppiniemi & Kykkänen 2015, 178)	32

1 JOHDANTO

Yrityksen toiminnan yksi erittäin oleellinen osa-alue on yrityksen talous. Yrityksen luonnollisesti halutaan tuottavan voittoa ja kerryttävän varoja yrityksen omistajille ja elättävän myös palkkalistoilla olevat työntekijät. Jotta yritys täyttää nämä vaatimukset, sen täytyy olla edes jollain tasolla vakavarainen, maksuvalmis sekä kannattava. Mitä vakavaraisempi, maksuvalmiimpi ja kannattavampi yritys on, sitä paremmin se täyttää vaatimuksensa. Näitä osa-alueita yrityksen talouteen liittyen täytyy myös seurata ja tarkastella, jotta pystytään tekemään oikeanlaisia johtopäätöksiä yrityksen taloudellisesta tilanteesta syvällisemmin kuin tarkastelemalla tilinpäätöksestä saatuja lukuja ilman syvällisempää analyysiä. Tätä tarkoitusta varten on tilinpäätösanalyysit.

Tämän opinnäytetyön ja tilinpäätösanalyysin tarkoituksena on analysoida toimeksiantaja yrityksen, Pohjolan Sähkösepät Oy:n kahden ensimmäisen tilikauden tilinpäätöksiä yrityksen näkökulmasta ja kartoittaa sen vahvuuksia ja heikkouksia taloudellisesta näkökulmasta. On mielenkiintoista nähdä, kuinka yrityksen ensimmäinen tilikausi on sujunut ja millaista kehitystä yrityksen taloudessa on tapahtunut tilikaudella 2018. Yrityksen toimintaan liittyviä päätöksiä on helpompaa tehdä, kun on analyysi yrityksen taloudellisesta tilanteesta ja nähdään selkeämmin, kuinka turvallisia ja kannattavaa esimerkiksi laajentaminen ja erilaiset investoinnit ovat. Parhailtaan tilinpäätösanalyysi kertoo, että asiat yrityksessä on hoidettu hyvin. Tarkastellessa yrityksen tilinpäätöksiä voidaan jo nähdä positiivinen kehitys sen taloudessa. Syvällisempi analysointi ja vertailu toimialaan, ei kuitenkaan ole pahitteeksi.

Opinnäytetyö sisältää teoriaosuuden sekä käytännön osuuden, jossa toteutetaan Pohjolan Sähkösepät Oy:n tilinpäätösanalyysi sisältäen toimiala-analyysin, trendianalyysin, kassavirta-analyysin sekä yhteenvedon. Teoriaosuuteen puolestaan on koottu taustatietoa, jota tarvitaan tilinpäätösanalyysiä tehtäessä. Muun muassa, siitä mistä tilinpäätös koostuu ja mitä sen laatimiseen liittyy sekä tietoa tilinpäätösanalyysistä. Se on koottu kirjanpitolaista ja alan kirjallisuudesta. Teoriaosuus käsittää yleisesti tilinpäätöksen sekä tilinpäätösanalyysin sisältäen kaiken tarvittavan tiedon, mitä kyseiseen yrityksen tilinpäätösanalyysissä on tarvittu sekä lisäksi, joitain seikkoja, jotka koskevat ainoastaan keskisuuria tai suuria yrityksiä. Teoriaosuudessa on kuitenkin eritelty, mitä seikat koskevat pienyrityksiä ja mitkä seikat keskisuuria sekä suuria yrityksiä.

Yrityksen tilinpäätöstietojen perusteella lasketaan tunnuslukuja, joihin analyysi perustuu. Näitä tunnuslukuja verrataan toimialan, jolla yritys toimii, tunnuslukuihin. Toimialan tunnusluvuista on tiedossa yläkvartiili, mediaani sekä alakvartiili. Näin nähdään yrityksen taloudellinen tilanne suhteutettuna

toimialan yritysten tilanteeseen. Toimiala-analyysin lisäksi trendianalyysin avulla halutaan nähdä tilikausien välinen prosentuaalinen kehitys sekä kassavirta-analyysistä rahavirtojen kulku ja niiden riittävyys, sekä oman ja vieraan pääoman osuudet yrityksen rahoituksessa. Toimialana tässä tilinpäätösanalyysissä on sähköasennus 43210 ja toimialan tunnusluvut ovat Finnveran tilinpäätöstilastoista työ- ja elinkeinoministeriön ylläpitämästä palvelusta.

Tilinpäätösanalyysiä tehdessä ei ole käytetty apuna sovelluksia, ohjelmistoja tai järjestelmiä, joiden avulla tilinpäätösanalyysi voidaan toteuttaa ja, joka laskisi luvut automaattisesti. Kaikki taulukot koskien oikaistuja tuloslaskelmaa ja tasetta sekä tunnuslukuja on tehty ainoastaan käyttäen apuna Microsoft Wordia ja Exceliä. Tunnuslukujen laskemista varten tilinpäätös on oikaistu ja tunnusluvut on laskettu yleisten ohjeiden mukaisesti, jotta ne ovat vertailukelpoisia toimialan tunnuslukujen kanssa. Myös muita opinnäytetyön kaavioita ja taulukoita tehdessä työkaluina on käytetty edellä mainittuja ohjelmistoja.

2 TILINPÄÄTÖS

Tilinpäätös antaa tietoa yrityksen taloudellisesta tilanteesta: kuinka se on suoriutunut taloudellisesti tulojen, menojen ja tuloksen perusteella ja millainen sen taloudellinen asema on velkojen, varojen sekä pääoman perusteella. Nämä tiedot ovat erityisen tärkeitä niin yrityksen sisäisissä päätöksissä ja sen toiminnan tulevaisuuden suunnittelussa, kuin myös yritystä koskevissa sopimuksissa ja se on oikeastaan ainoa tietolähde ulkopuolisille tahoille yrityksen taloudellisesta tilanteesta. Tilinpäätöksistä saadut tiedot ovatkin yleisimmin käytettyjä perusteita yrityksissä tehtyihin päätöksiin, ja niiden keskeisiä tehtäviä ovat auttaa tehostamaan sopimusehtojen muodostamista ja valvontaa, toiminnanohjausta ja sen valvontaa sekä pääomien allokointia. (Seppänen 2011, 15–17.)

Kirjanpitovelvollisen on tilikausittain laadittava tilinpäätös, joka on yhtenäinen kokonaisuus sisältäen tuloslaskelman, taseen, rahoituslaskelman, liitetiedot sekä vastaavaa informaatiota aiemmalta tilikaudelta eli vertailutiedot. Tilinpäätöksen tulee olla selkeä ja sisältää riittävää sekä oikeaa informaatiota yrityksen taloudellisesta tilanteesta ja tuloksesta koko tilikaudelta, joka kestää yleensä 12 kuukautta. Poikkeavia tilikausia ovat aloitus- sekä lopetusvuodet, mutta enintään se saa olla 18 kuukautta pitkä. (Tomperi 2015, 146.) Riittävät ja oikeat tiedot saavutetaan yleensä silloin, kun kirjanpitolainsäädäntöä noudatetaan ehdottoman tarkasti ja seurataan yleisiä tilinpäätösperiaatteita. Kuitenkaan tämä ei aina ole mahdollista, mikäli kirjanpitovelvollinen joutuu esimerkiksi sellaisiin tilanteisiin, joissa lainsäädännön noudattaminen ei yksin riitä. Tällöin tarvitaan liitetietoja, joilla pystytään varmistamaan, että myös ulkopuolinen saa tilinpäätöksestä oikeat ja riittävät tiedot. Edellä mainittujen tietojen lisäksi pörssiyrityksillä ja suurilla kirjanpitovelvollisilla on velvollisuus laatia toimintakertomus. Toimintakertomuksen voi kuitenkin laatia vapaaehtoisesti ja siinä on ilmoitettava olennaisimmat tapahtumat tilikaudella sekä sen jälkeen, arvio tulevasta kehityksestä sekä selvitys kehitys- ja tutkimustoiminnan laajuudesta. (Leppiniemi & Kykkänen 2015, 44, 166–167.) Eri kokosilta kirjanpitovelvollisilta vaaditaan eri laajuisia tietoja tilinpäätöksessä. Kirjanpitovelvollinen on pienyritys, mikäli sen päättyneellä sekä sitä edeltävällä tilikaudella on täyttynyt tietyt ehdot. Ehtona on, että vähintään kaksi seuraavista ehdoista on toteutunut: Liikevaihto tai sitä vastaavat tuotto on alle 7 300 000 euroa, tai taseen loppusumma on alle 3 650 000 euroa, tai yrityksen palveluksessa on ollut keskimäärin alle 50 henkilöä. (Tomperi 2015, 163.) Pienyritysten on mahdollista laatia lyhennetty tase sekä lyhennetty tuloslaskelma ja lyhennetyt liitetiedot, joiden lisäksi rahoituslaskelman laatiminen on vapaaehtoista (Tomperi 2015, 153, 163, 170).

2.1 Kirjanpitovelvollisuus ja tilinpäätösperiaatteet

Kirjanpitovelvollisuus on laissa säädetty velvollisuus, joka velvoittaa kaikkia ammatti- tai liiketoimintaa harjoittavia osuuskuntia, osakeyhtiöitä, kommandiittiyhtiöitä, avoimia yhtiöitä, yhdistyksiä sekä säätiöitä pitämään yllä kirjanpitoa. Erityisiä tapauksia ovat maatilatalouden harjoittajat, kunnat, valtio sekä seurakunta, joiden kirjanpidosta on säädetty laissa erikseen. Esimerkiksi maatilatalouden harjoittajien on pidettävä kirjaa ainoastaan tuloista ja niistä aiheutuvat menoista verotuksen takia. (Tomperi 2015, 11–12.) Liike- tai ammattitoimintaa harjoittavalla on myös olemassa riski toimintaan liittyen, ja lisäksi toiminta on suuntautunut ulospäin ja toimintaan liittyy asiakassuhteet. Kirjanpitovelvollisuus koskee sekä oikeushenkilöitä että luonnollisia henkilöitä. Oikeushenkilöiltä vaaditaan kahdenkertaista kirjanpitoa, kun taas luonnollinen henkilö voi pitää yhdenkertaista kirjanpitoa. Jos päättyneellä ja sitä edeltävällä tilikaudella luonnollisella henkilöllä tai oikeushenkilöllä on täytynyt seuraavista ehdoista enimmillään yksi: Jos taseen loppusumma ylittää 100 000€, jos liikevaihto tai sitä vastaava tuotto ylittää 200 000€ tai mikäli keskimäärin yli kolme henkilöä on yrityksen palveluksessa. (Kirjanpitolaki 30.12.2015/1620, § 1 a.)

Tilinpäätös täytyy laatia noudattaen yleisiä tilinpäätösperiaatteita, joiden avulla pystytään saavuttamaan riittävä oikean tiedon määrä tilinpäätöksessä. Yleiset tilinpäätösperiaatteet ovat:

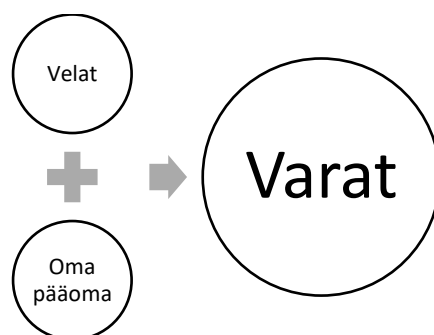
- Jatkuvuuden periaate: yrityksen toiminnan on oltava jatkuvaa, eikä sen toimintaa olla lopettamassa.
- Johdonmukaisuuden periaate: samaa menettelytapaa on käytettävä tilikaudesta toiseen ja samankaltaisissa tilanteissa on toimittava tietyn totutun kaavan mukaan.
- Sisältöpainotteisuuden periaate: merkintöjen on vastattava sitä, mitä liiketapahtuma todellisuudessa on ollut huolimatta siitä, ettei sitä vastaava tosite ole laadittu vastaamaan todenmukaisesti liiketapahtumaa. Valeoikeus toimen esittäminen kirjanpidossa on myös kielletty.
- Varovaisuuden periaate: yrityksen tuloksen täytyy olla todenmukainen, sitä ei tule liioitella ja riskit tulee ottaa huomioon ja vähennykset sekä arvon alentumiset ja velkojen arvon lisäykset. Vastuita ja menetyksiä on ennakoitava, vaikka ne tulisivat ilmi tilikauden päättymisen jälkeen.
- Tasejatkuvuuden periaate: tilinavaus perustuu edellisen päättyneen tilikauden taseeseen.
- Suoriteperusteisuus: maksuajankohdalla ei ole merkitystä menojen ja tulojen synnyssä, vaan vaihdannalla eli vastaanottaessa tai luovuttaessa hyödykkeitä.

- Erillisarvostuksen periaate: Ainoastaan tulojen ja menojen välinen erotus ei tilinpäätöksessä riitä, vaan ne vaaditaan erillisarvostettuina eli ne täytyy esittää erikseen. (Leppiniemi & Kykkänen 2015, 44–46.)

2.2 Tase

Taseesta voidaan nähdä, millainen taloudellinen asema yrityksellä on tilikauden päättyessä (Tomperi 2015, 155). Tase koostuu yksinkertaisimmillaan varoista, veloista sekä omasta pääomasta, joka saadaan, kun varoista vähennetään velat tai toisin sanoen, kun velkoihin lisätään oma pääoma, saadaan varat (KUVIO 1). Pääomaa voidaan kutsua myös nettovarallisuudeksi, joka kuuluu kyseisen yrityksen omistajille. (Seppänen 2011, 44–45). Omapääoma lisääntyy yrityksen tuottaessa voittoa, kun taas tappio luonnollisesti vähentää nettovarallisuutta. Keskeistä taseessa on se, että siitä pystytään näkemään, kuinka suuri osa yrityksen omaisuudesta on rahoitettu vieraalla pääomalla ja kuinka suuri osa omalla pääomalla. (Salmi 2012, 36.)

Taseen laatimiselle on olemassa kirjanpitolautakunnan yleisohje ja se sisältää vastaavaa ja vastattavaa -osista, joilla on omat merkityksensä (Tomperi, 2015, 155). Pienen kirjanpitovelvollisen kohdalla voidaan laatia lyhennetty tase, lyhennetyn tasekaavan mukaisesti.

KUVIO 1. Taseen rakenne yksinkertaisesti esitettynä (mukaiillen Seppänen 2011, 45)

2.2.1 Vastaavaa

Taseen puoli -vastaavaa käsittää yrityksen varat eli yritys vastaa pääoman asettamiin velvoitteisiin taseessa ilmi tulevalla varallisuudella (Salmi 2012, 36). Tietyistä piirteistä voidaan päätellä, mitä vastaava-osa pitää sisällään: taseessa olevilla varoilla, tulee olla päämääränä tuottaa tuloa, sillä tulee olla konkreettista arvoa rahassa ja sen tulee olla arvoitettavissa rahamääräisesti, lisäksi varojen täytyy olla yrityksen hallussa. Taulukko 1. kuvaa taseen vastaavaa kaavaa. Varat koostuvat lyhytaikaisista eli vaihtuvista vastaavista sekä pitkäaikaisista eli pysyvistä vastaavista. Erona näillä on se, että vaihtuvat vastaavat ovat käyttöpääomaa, joiden odotetaan muuntuvan rahaksi yrityksen toiminnan avulla ennen seuraavan tilikauden päättymistä. Pysyvät vastaavat sen sijaan kattavat kaiken muun varallisuuden, ja ne ovat käyttöomaisuutta. Käyttöpääomaa ovat pääasiassa vaihto-omaisuus, rahavarat sekä myyntisaatavat, kun taas käyttöomaisuuden kattaa aineelliset ja aineettomat varat kuten esimerkiksi kalusto, laitteet tai rakennukset ja tavaramerkit, lisenssit tai patentit. (Seppänen 2011, 45-46.)

TAULUKKO 1. Taseen vastaavaa -malli (mukaiillen Tomperi 2015, 156)

Vastaavaa	
pysyvät vastaavat	
aineettomat hyödykkeet	X€
aineelliset hyödykkeet	X€
muut pitkäaikaiset	X€
sijoitukset	X€
pysyvät vastaavat yhteensä	=X€
vaihtuvat vastaavat	
vaihto-omaisuus	X€
pitkäaikaiset saamiset	X€
lyhytaikaiset saamiset	X€
rahoitusarvopaperit	X€
rahat ja pankkisaamiset	X€
vaihtuvat vastaavat yhteensä	=X€
vastaavaa yhteensä	=X€

2.2.2 Vastattavaa

Taseen vastattavaa-puoli antaa käsityksen siitä, millainen on yrityksen pääomarahoitus, joka muodostuu yleensä omasta pääomasta sekä vieraasta pääomasta. Oma pääoma koostuu pääomasijoituksista, jotka yrityksen omistajat ovat tehneet ja tulorahoituksesta, joka on kerrytetty yrityksen toiminnan avulla ja se on poikkeuksetta pitkäaikaista ja pysyvää. Vieras pääoma sen sijaan on pääomaa, joka täytyy maksaa takaisin eli velkaa. Velat voidaan jakaa maksuajankohdan perusteella lyhytaikaisiin velkoihin, jotka on tarkoitus maksaa pois yhden vuoden sisällä tai raportointikauden alusta alkaen yhden liiketoimintasyklin aikana ja pitkäaikaisiin velkoihin, joiden maksuaika on lyhytaikaisia velkoja pidempi ja takaisinmaksu kestää mahdollisesti useamman tilikauden ajan. (Seppänen 2011, 47.)

Maksuajan lisäksi velat voidaan jakaa niin, että velkoja on korollisia ja prosessivelkoja (Salmi 2012, 39). Korolliset velat kasvavat korkoa ja niiden takaisinmaksua varten on yleensä tehty suunnitelma, nämä velat ovat usein rahoitusvelkoja. Korottomat velat ovat käyttöpääomavelkoja, joiden syntyyn on vaikuttanut se, ettei käteismaksu ole ollut syystä tai toisesta mahdollinen tai tarkoituksellista. Korottomat velat eli käyttöpääomavelat alkavat kasvaa korkoa yleensä vasta sen jälkeen, kun maksuaika on ylittynyt. (Seppänen 2011, 47; Salmi 2012, 39). Taulukko 2. kuvaa taseen vastattavaa -puolen kaavaa.

TAULUKKO 2. Taseen vastattavaa -malli (mukaillen Tomperi 2015, 156-157)

Vastattavaa	
Oma pääoma	
osake-, osuus- tai muu oma pääoma	X€
ylikurssirahasto	X€
arvonkorotusrahasto	X€
käyvän arvon rahasto	X€
muut rahastot	X€
edellisten tilikausien voitto (tappio)	X€
tilikauden voitto (tappio)	X€
oma pääoma yhteensä	=X€
tilinpäätössiirtojen kertymä	=X€
pakolliset varaukset	=X€

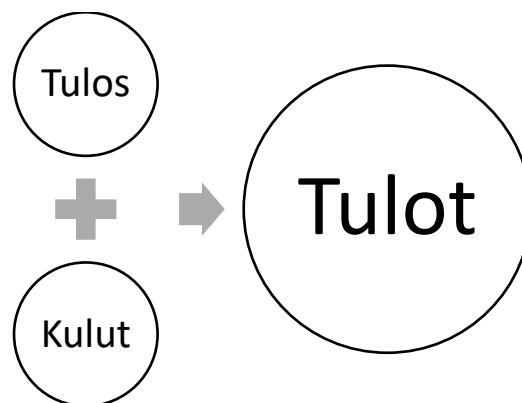
(JATKUU)

(TAULUKKO 2. JATKUU)

Vieras pääoma	
pitkäaikaiset velat	X€
lyhytaikaiset velat	X€
vieras pääoma yhteensä	=X€
Vastattavaa yhteensä	=X€

2.3 Tuloslaskelma

Tuloslaskelman päämääränä on tuoda ilmi, kuinka kuluneen tilikauden tulos on muodostunut. Tuloslaskelmalle on olemassa kaksi erilaista kaavaa yrityksille sekä omansa ammatinharjoittajille, yhdistyksille ja säätiöille sekä asunto-osakeyhtiöille kirjanpitoasetuksessa. Yleisimmin käytetty kaava on niin sanottu kululajipohjainen kaava, joka on muodostettu kirjanpitolautakunnan yleisohjeen mukaisesti. (Tomperi 2015, 147.) Toinen mahdollinen käytettävissä oleva kaava on toimintokohtainen tuloslaskelma, joka on huomattavasti harvinaisempi kuin kululajipohjainen tuloslaskelma (Salmi 2012, 47). Yksinkertaisimmillaan tuloslaskelmasta nähdään sekä tulot, että kulut ja näiden erotuksena saadaan tilikauden tulos (KUVIO 2).

KUVIO 2. Tuloslaskelman periaate yksinkertaisesti esitettynä (mukaillen Seppänen 2011, 38)

Tilikauden tulos voi olla joko tappiota, jolloin kulut ovat tuloja suuremmat, tai voittoa, jolloin tulot ovat kuluja suuremmat. Kun aluksi liikevaihdosta eli myyntituotot, jotka yritys on liiketoiminnallaan

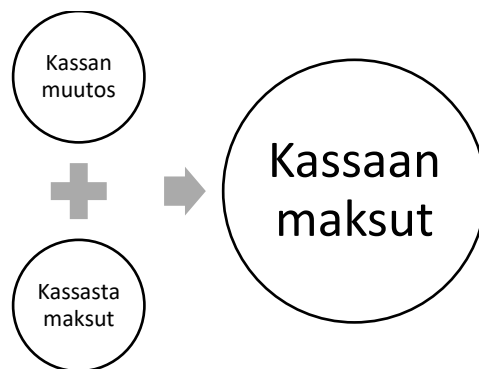
ansainnut sekä muista tuotoista on vähennetty liiketoiminnan aiheuttamat kulut, saadaan liikevoitto tai -tappio. Tuloslaskelmassa oikaistaan myös materiaalihankintojen aiheuttamat menot varaston muutoksella sekä vähennetään poistot, jotka on aiheutuneet pysyvien vastaavien, kuten rakennusten ja kaluston hankinnasta. Liikevoiton selvittämisen jälkeen selvitetään vielä rahoituksesta aiheutuneet kulut sekä tuotot, satunnaiset kulut sekä tuotot ja tuloksen järjestelyerinä poistoero ja vapaaehtoisten varausten muutos sekä tuloverot. (Tomperi 2015, 147; Salmi 2011, 48; TAULUKKO 3.)

TAULUKKO 3. Kululajipohjaisen tuloslaskelman malli (mukaihen Tomperi 2015, 148)

Kululajipohjainen tuloslaskelma	
liikevaihto	X€
valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)	X€
valmistus omaan käyttöön (+)	X€
Liiketoiminnan muut tuotot	X€
Materiaalit ja palvelut	X€
henkilöstökulut (-)	X€
poistot ja arvonalentumiset (-)	X€
liiketoiminnan muut kulut (-)	X€
liikevoitto tai -tappio	=X€
Rahoitustuotot (+) ja -kulut (-)	X€
Voitto tai tappio ennen satunnaisia eriä	=X€
satunnaiset erät	X€
Voitto tai tappio ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	=X€
tilinpäätössiirrot	X€
poistoeron lisäys (+) tai vähennys (-)	X€
Vapaaehtoisten varausten lisäys (+) tai vähennys (-)	X€
tuloverot (-)	X€
muut välittömät verot (-)	X€
tilikauden voitto tai tappio	=X€

2.4 Rahoituslaskelma

Rahoituslaskelman tarkoituksena on selvittää, kuinka varat on hankittu ja mihin ne on käytetty kulu-neella tilikaudella (Leppiniemi & Kykkänen 2015, 163). Taseesta tai tuloslaskelmasta ei kyetä näkemään, kuinka raha on liikkunut yritykseen tai sieltä pois, koska ne ovat suoriteperusteisia ja rahoituslaskelma sen sijaan on suoriteperusteinen, jossa ideana on muuntaa tuloslaskelman ja taseen suoriteperusteiset erät maksuperusteisiksi. Laskelmasta näkee ainoastaan rahalla tehdyt kaupat, eikä esimerkiksi velkakirjojen avulla tehtyjä yrityskauppoja. Lisäksi siitä kyetään näkemään ainoastaan sellaiset suoritukset, joissa maksu on jo tapahtunut tilikauden aikana. Kuvio 3. kuvaa nettorahavirtaa tilikaudelta, jossa nähdään kassaan maksut, kassasta maksut ja kassan muutos. Rahoituslaskelmassa rahavirrat jaetaan liiketoiminnan rahavirtaan, investointien rahavirtaan sekä rahoituksen rahavirtaan. (Tomperi 2015, 165–166 & Seppänen 2011, 53–55).

KUVIO 3. Nettokassavirta yksinkertaisesti esitettynä (mukaillen Seppänen 2011, 53)

Kirjanpitolautakunnan ohjeen mukaan rahoituslaskelma voidaan laatia epäsuorana tai suorana (TAULUKKO 4.). Se on laadittava, mikäli kirjanpitovelvollinen on julkinen tai suuri yksityinen osakeyhtiö tai osuuskunta (Leppiniemi & Kykkänen 2013, 163.)

TAULUKKO 4. Suoran rahoituslaskelman malli (mukaillen Leppiniemi & Kykkänen 2015, 164)

Rahoituslaskelma	
Liiketoiminnan rahavirta:	
myynnistä saadut maksut	X€
liiketoiminnan muista tuotoista saadut maksut	X€
maksut liiketoiminnan kuluista	X€
liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	X€
maksetut korot ja maksut muista liiketoiminnan rahoituskuluista	X€
saadut korot liiketoiminnasta	X€
saadut osingot liiketoiminnasta	X€
maksetut välittömät verot	X€
rahavirta ennen satunnaisia eriä	X€
liiketoiminnan satunnaisista eristä johtuva rahavirta (netto)	X€
rahavirtoina toteutuneet oman pääoman veloitukset/hyvikset aikaisempien tilikausien kertaluonteisista tapahtumista	X€
Liiketoiminnan rahavirrat (A)	=X€
Investointien rahavirta:	
investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	X€
aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	X€
myönnetyt lainat	X€
investoinnit muihin sijoituksiin	X€
lainasaamisten takaisinmaksut	X€
luovutustulot muista sijoituksista	X€
saadut korot investoinneista	X€
saadut osingot investoinneista	X€
maksetut välittämät verot	X€
Investointien rahavirta (B)	=X€
Rahoituksen rahavirta	
maksullinen oman pääoman lisäys	X€
omien osakkeiden hankkiminen	X€
omien osakkeiden myynti	X€

(TAULUKKO 4. JATKUU)

(JATKUU)

lyhytaikaisten lainojen nostot	X€
lyhytaikaisten lainojen takaisinmaksut	X€
pitkäaikaisten lainojen nostot	X€
pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	X€
maksetut korot ja maksut rahoituskuluista	X€
maksetut osingot ja muu voitonjako	X€
maksetut välittömät verot	X€
Rahoituksen rahavirta (C)	=X€
Rahavarojen muutos (A+B+C)	=X€
Rahavarat tilikauden alussa	=X€
Rahavarat tilikauden lopussa	=X€

2.5 Liitetiedot

Liitetiedot täydentävät tuloslaskelmaa, tasetta sekä rahoituslaskelmaa, ja niiden tarkoitus on varmistaa riittävän ja oikean kuvan antaminen yrityksen taloudellisesta asemasta sekä tuloksesta tai selventää miksi yleisistä tilinpäätösperiaatteista on poikettu ja kuinka. (Salmi 2012, 84). Liitetietoja koskee tietyt vaatimukset, jotka esitetään kirjanpitolaissa. Mahdollisuus laatia lyhennetyt liitetiedot on säädetty yksityisille pienille elinkeinonharjoittajille sekä joillekin muille kirjanpitovelvollisille. Liitetiedot jaetaan ryhmiin seuraavalla tavalla:

1. Tilinpäätöksen laatimiseen liittyvät tiedot:

Arvostusperiaatteet ja -menetelmät ja jaksotusperiaatteet sekä -menetelmät, joita on käytetty laadittaessa tilinpäätöstä, muutokset, jotka koskettavat tuloslaskelman tai taseen esitystapaa ja niiden vaikutukset, edelliseltä tilikaudelta oikaisut sen esitettäviin tietoihin. Mikäli edellisen tilikauden tiedot eivät ole vertailukelpoisia kuluneen tilikauden kanssa, täytyy siitä tehdä selvitys. Merkitykselliset tuotot, kulut ja virheiden korjaukset, jotka kohdistuvat aikaisempiin tilikausiin. Mikäli ei ole käytetty tilinpäätöspäivänä olevaa kurssia, muuntaessa muiden maiden valuuttoja euroiksi koskien saamisia, velkoja sekä muita sitoumuksia, täytyy kertoa peruste, jonka mukaista kurssia on noudatettu.

2. Tulolaskelmaan liittyvät tiedot:

Markkina-alueiden maantieteellinen jakautuminen ja liikevaihdon toimialoittaminen sekä muiden liiketoiminnan tuottojen erittely sekä määrä. Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen muutoksista ja perusteista.

3. Taseen vastaaviin liittyvät tiedot:

Aineettomien hyödykkeiden aktivointi- ja poistoperusteiden selvittäminen, tieto piilovarallisuuden tai piilotappioiden määrästä koskien vaihto-omaisuutta ja arvopapereiden kirjanpitoarvoja sekä jälleenhankintahintoja.

4. Taseen vastattaviin liittyvät tiedot:

Erittely tase-eräkohtaisesti pääoman erien vähennyksistä sekä lisäyksistä tilikauden aikana, pitkäaikaiseen vieraaseen pääomaan liittyvien velkojen, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluessa, erittely, siirtovelkojen olennaiset erät sekä olennaisten pakollisten varausten merkittävien erien erittely, mikäli se on oleellista tase-erien selvittämisessä.

5. Tuloveroihin liittyvät tiedot:

Olelliset laskennalliset verovelat sekä -saamiset, mikäli niitä ei taseessa ole merkittynä. Myös satunnaisista eristä seuraavat tuloverot ilmoitetaan, jos niitä ei tuloslaskelmassa ole esitetty.

6. Vakuuksiin sekä vastuusitoumuksiin liittyvät tiedot:

Pantattu tai kiinnitetty velka tai muutoin vakuudeksi annettu omaisuus eritellään vakuuslajeittain vieraan pääoman tase-erittäin, niin kuin myös vakuuksien yhteenlaskettu arvo. Nimellismäärät leasingvuokrasopimusten mukaisista vuokrista. Alkaneella tilikaudella sekä seuraavilla tilikausilla maksettaviin eriteltyinä. Myös sopimusten olennaiset lunastus- sekä irtisanomisehdot. Lisäksi tulee merkitä taseeseen merkitsemättömät muut taloudelliset vastuut.

7. Henkilöstöön sekä toimielinten jäseniin liittyvät tiedot:

Ryhmittäin eriteltynä henkilöstön keskimääräinen määrä kuluneen tilikauden ajalla, palkat, eläkekulut, palkkiot sekä muut sellaiset henkilöstökulut, joita ei ole tuloslaskelmaan merkittynä, toimitusjohtajan, varatoimitusjohtajan sekä hallituksen jäsenten ja varajäsenten palkkiot sekä palkat, jos ne eivät koske yksittäistä henkilöä. Ilmoitettava on myös edellä mainituille myönnettyt lainat yhteismäärällisesti, määrän lisäykset sekä vähennykset ja pääasialliset korko- ja muut ehdot kuluneen tilikauden ajalta. Näiden henkilöiden vakuuksista, vastuusitoumuksista, niiden yhteismäärästä sekä pääasiallisesta sisällöstä täytyy ilmoittaa, kuin myös eläkesitoumukset.

8. Omistuksiin muissa yrityksissä liittyvät tiedot:

Jos kirjanpitovelvollinen omistaa, jostain yrityksestä yli 20 prosenttia, täytyy liitetiedoissa olla tiedot siitä. Myös yrityksistä, joissa kirjanpitovelvollisella on rajoittamaton vastuu, täytyy antaa tietoja liitetiedoissa.

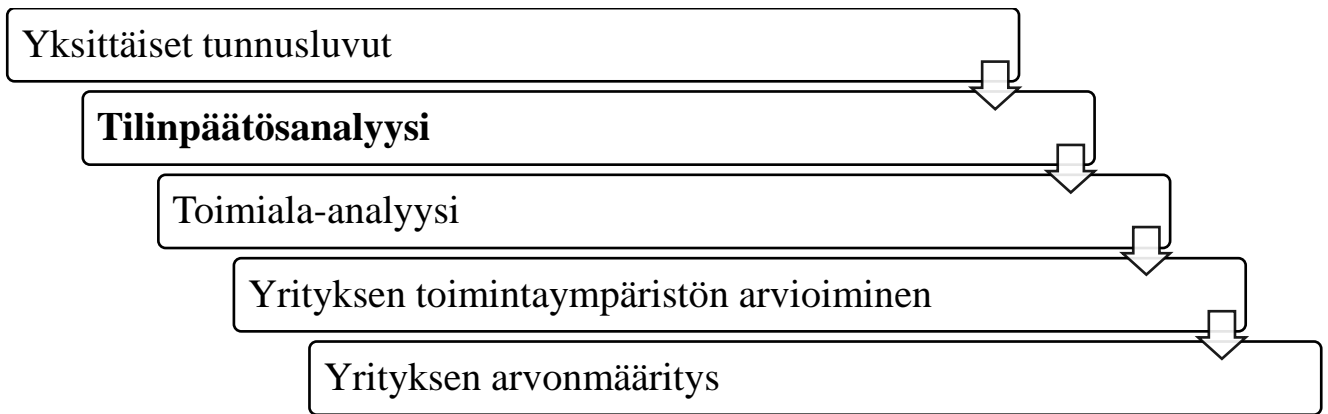
9. Konserniin kuuluvaan kirjanpitovelvolliseen liittyvät tiedot. (Salmi 2012, 84–85).

3 TILINPÄÄTÖSANALYYSI

Yrityksillä on tarve saada mahdollisimman kattava, laaja sekä syvälinen analyysi yrityksen taloudesta, jotta muun muassa yritystä koskevia päätöksiä pystyttäisiin tekemään helpommin ja ne pystyttäisiin perustamaan mahdollisimman tarkkojen tietojen pohjalle. Yritykset myös tarvitsevat kasvukykyä, joka on yksi niiden toimintaedellytyksistä. Kasvu taas vaatii yritykseltä investointeja ja investoinnit vaativat sen sijaan rahoituskykyä. Lisäksi tieto yritystoiminnan mahdollisista riskeistä ja niiden ennaltaehkäisystä on tärkeää yrityksen kehityksen ja toiminnan jatkuvuuden kannalta. Näiden tietojen selvittämistä ja kartoittamista varten on tilinpäätösanalyysit. Tilinpäätösanalyysin avulla kyetään tuomaan esille kaikista olennaisimmat asiat yrityksen talouteen liittyen selkeästi ja helposti tarkasteltavaan muotoon. (Salmi 2012, 132, 261 & Kallunki 2014, 13.)

Tilinpäätösanalyysi on yleisimmin analyysi, jossa yrityksen taloutta tarkastellaan tilinpäätöstietojen avulla lasketuilla tunnusluvuilla, joita vertaillaan eri tilikausilta keskenään, jolloin saadaan käsitys yrityksen talouden muutoksista ja sen tilanteesta. Tunnuslukuanalyysiä täydentämään käytetään myös kassavirta-analyysiä, jossa kassavirtaa tarkastellaan kassasta menon sekä kassaan tulon perusteella, jolloin nähdään rahavirran suuruus sekä riittävyys. (Salmi 2012, 124). Tilinpäätösanalyysi voi olla osana laajempaa yritysanalyysiä tai se voi keskittyä ainoastaan tilinpäätöksen analysointiin. Kuvioista 4. voidaan nähdä yritysanalyysin osat ja tilinpäätösanalyysin sisältyminen siihen. Yritysanalyysi -kokonaisuudesta saadaan johtopäätöksinä yrityksen taloudelliset toimintaedellytykset sekä sen riskit ja arvo.

Tilinpäätösanalyysistä ei voida kuitenkaan päätellä täysin aukottomasti yrityksen taloudellista arvoa, eikä se kerro yrityksestä kaikkea oleellista. Yrityksessä voi olla paljonkin aineettomia resursseja, joita on vaikea arvioida taloudellisesti ja rahamääräisenä. Näitä asioita ovat esimerkiksi brändi, tuotemerkit sekä yrityksen työntekijöiden ja johdon kokemus sekä ammattitaito. Pitkänäikaa sitten hankitut varat voivat olla arvoltaan todellisuudessa eri arvoiset kuin tilinpäätöksestä voidaan nähdä. Tähän vaikuttaa inflaatio sekä deflaatio, joiden vaikutuksia on nykyään kuitenkin pystytty hallitsemaan ja vähentämään. Muutokset, joita yrityksessä on tehty eivät myöskään ole suoraa nähtävissä tilinpäätösanalyysin tuloksista ja niillä voi olla kokonaiskuvassa suurikin merkitys. Tunnuslukujen vertailtavuudessa ongelmana on myös tilikauden pituus, koska se saattaa vaihdella. Lisäksi tase ei kerro juurikaan yrityksen normaali-tilanteesta, etenkin, jos yrityksen toiminta on sesonkiaikoihin perustuvaa, vaan siitä nähdään yrityksen taloudellinen tilanne juuri sillä hetkellä. (Ikäheimo, Malmi & Walden 2016, 114.)

KUVIO 4. Tilinpäätösanalyysi osana yritysanalyysikokonaisuutta (mukaillen Salmi 2012, 257)

3.1 Tilinpäätösanalyysin hyödyntäminen eri sidosryhmissä

Tilinpäätösanalyysi onkin ainoa keino vertailla tilikausia sekä yritysten taloutta keskenään kannattavuuden, maksuvalmiuden sekä vakavaraisuuden kannalta. Se on myös hyödyllinen niin yritykselle itselleen kuin myös sen sidosryhmille, joita ovat:

- Sijoittajat, jotka tarvitsevat tilinpäätösanalyysistä saatavaa informaatiota, jotta he voivat arvioida yritykseen sijoittamisen kannattavuutta sekä osakkeiden myynnin sekä ostojen kannattavuutta. Sijoittaja on ensisijaisesti yleensä kiinnostunut sijoituksensa tuottavuudesta eli osingosta, jota yritys tälle maksaa. Mikäli yritys ei ole kovin kannattava ja tekee tappiota, ei se myöskään pysty maksamaan osinkoa, eli sijoitus ei tuota sijoittajalle mitään ja pahimmassa tapauksessa yrityksen joutuessa konkurssiin sijoittaja menettää siihen sijoittamansa varat. Kun taas yritys on kannattava ja tuottaa tulosta, on se myös sijoittajalle hyvä sijoituskohde.
- Tavarantoimittajat sekä lainoittajat, joille tieto siitä onko yrityksellä maksuvalmiutta, on tärkeä. Lainoittajat antavat velkaa, niin pitkä- kuin lyhytaikaista, ja tavarantoimittajat toimittavat yritykselle hyödykkeitä tai palveluita. Ne asettavat yrityksen takaisinmaksulle ajankohdat sekä korot, joiden he toivovat toteutuvan. Jos yrityksen maksuvalmius on korkea ja se on niin sanotusti luotokelpoinen, on lainoittajilla ja tavarantoimittajilla pienempi riski antaa lainaa tai myydä hyödykkeitä yritykselle ja toisin päin. Velkojien kovenantit eli sopimusvakuudet sekä reaali- vakuudet, joista erityisesti kovenantit, perustuvat tilinpäätöksestä saatavaan informaatioon. Tällä

sidosryhmällä on kuitenkin suurempi todennäköisyys saada omansa takaisin konkurssitilanteessa, sillä velkoja maksetaan takaisin, siitä yrityksen omaisuudesta, mitä on jäljellä.

- Asiakkaat hyötyvät tilinpäätösanalyysin antamista tiedoista niin, että heidän on näiden tietojen avulla helpompi arvioida, erityisesti isojen ja kalliiden hankintojen kohdalla, että he varmasti saavat ostamansa hyödykkeen sekä siihen liittyvät tukipalvelut ja takuun. Jos yritys ei ole kykeneväinen täyttämään asiakkaan vaatimuksia lupauksista huolimatta, on se riski ja taakka asiakkaalle.
- Yrityksen työntekijöiden ja erityisesti johdon onnistumista työssään voidaan arvioida tilinpäätöstietojen perusteella, sillä taloudellinen menestys kertoo onnistuneesta päätöksenteosta sekä toimivasta organisaatiosta, jossa asiat hoituvat hyvin. Yrityksen tuottama tulos vaikuttaa yleensä suoraan myös johdon palkkioihin ja palkkoihin. Mitä menestyneempi yritys, sitä suuremmat palkkiot. Työntekijöiden palkoissa taas voi olla osana tulospalkkiot, jotka jaetaan yrityksen tuloksen perusteella. Mahdollisten eläkejärjestelmien kannalta tilinpäätösanalyysin tiedot ovat myös tarpeellisia.
- Verotuksen kannalta tilinpäätöstiedot ovat myös olennainen osa ja näin ollen viranomaiset ovat yksi tilinpäätösanalyysi-informaatioita tarvitsevista sidosryhmistä kuin myös esimerkiksi tilastokeskus ja julkinen sana. (Kallunki 2014, 16-17 & Salmi 2012, 184-185.) Tilastokeskuksen tiedot perustuvat tilinpäätöstietoihin ja julkinen sana, joka uutisoi sekä tiedottaa yritystä koskevista asioista (Leppiniemi & Kykkänen 2015, 191).

3.2 Tilinpäätösanalyysin oikaisut

Tilinpäätösanalyysiä tehdessä törmätään ongelmaan, jossa eri tilikausien tilinpäätökset eivät välttämättä ole vertailukelpoisia keskenään. Jos tilinpäätökset eivät ole vertailukelpoisia, eivät analyysistä saadut tiedot ole päteviä ja informaatio, joka niistä saadaan, on puutteellinen tai ei anna totuudenmukaista kuvaa. (Salmi 2012, 144). Tilinpäätöstä ei ole laadittu yksittäisiä arvonmäärittämiä varten vaan yleisluonteisesti ja tulee ottaa huomioon, että osa siinä olevista tiedoista on sen laatijan harkinnan varaisia kuten varaukset sekä poistot. Näiden seikkojen takia, täytyy tilinpäätös oikaista, mikäli mahdollisten vaikuttavien tekijöiden määrä on olennainen lopputulosta ajatellen. Riskinä on myös tilinpäätöstietojen

vääristyminen oikaisujen seurauksena, joten oikaisuja tehdessä täytyy käytetyn informaation olla luotettavaa. (Seppänen 2017, 424.)

Puhuttaessa tilinpäätöksen oikaisusta puhutaan nimenomaan tuloslaskelman sekä taseen oikaisuista, jolloin saadaan niin sanotut analyttiset tuloslaskelma sekä tase. Ne kuvaavat liiketoimintaa, joka on jatkuvaa, säännöllistä sekä jossain määrin ennustettavaa. Operatiivisen liiketoiminnan kannattavuuden selvittäminen vaatii operatiivisen liiketoiminnan tiedot, kun tase ja tuloslaskelma sisältävät myös ei-operatiivisen liiketoiminnan informaatiota. Tuloslaskelmassa tällaisia ei-operatiivisia eriä ovat esimerkiksi kertaluonteiset menot, tulot sekä rahoituserät ja taseessa niitä ovat sijoitukset muuhun kuin operatiiviseen toimintaan. Tunnusluvut tilinpäätösanalyysiin lasketaan näistä oikaisuista analyttisistä tuloslaskelmasta sekä taseesta, jotka on laadittu virallisen tilinpäätöksen pohjalta. (Kallunki 2014, 59; Salmi 2012, 144.)

3.3 Analyttisen tuloslaskelman laatiminen

Tulos estimoidaan mittaamaan ainoastaan yrityksen ydinliiketoimintaa, jolloin täytyy oikaista tuloksesta ei-operatiiviset erät, sekä mittaamaan yrityksen ylläpitämää tuloksentekeyttä eli normalisoitua tulosta, jolloin täytyy oikaista kertaluonteisten erien vaikutus tuloksesta. (Seppänen 2017, 425.) Oikaistutuloslaskelma poikkeaa hieman rivijärjestykseltään virallisesta tuloslaskelmasta, koska tuloslaskelmaa oikaistessa näkökulmana on säännöllinen sekä jatkuva liiketoiminta (TAULUKKO 5).

1. Liikevaihtoon kirjataan ainoastaan varsinaisesta liiketoiminnasta saadut tuotot. Tällöin liikevaihdosta vähennetään annetut alennukset ja arvonalisäverot sekä muut välittömään myynnin määrään perustuvat valmiste- yms. verot. Myöskään tekijänpalkkiot, rahdit, myyntiprovisiot ja luottotappiot ovat liiketoiminnan muita kuluja. Yritys saattaa myös esimerkiksi kirjata tuottoja liian aikaisin pitkäaikaisten palveluiden toimitussopimuksista, mikä vaikuttaa siihen, että todellista tilannetta on vaikea arvioida.

2. Valmistus omaan käyttöön voi olla joissain tapauksissa suuri tekijä yrityksen toiminnan laajuudessa. Kulut, joita tähän liittyy, on saatettu vähentää tuloslaskelman kuluista, ja ne ovat näkyvissä ainoastaan taseen pysyvissä vastaavissa. Tässä tapauksessa, mikäli valmistus omaan käyttöön palautetaan tuloslaskelmaan, myös sitä vastaavat kulut on palautettava kuluihin.
3. Liiketoiminnan muut tuotot, jotka analyttiseen tuloslaskelmaan poistetaan, ovat yleensä merkittävät pysyvien vastaavien myyntivoitot, jotka on tarkoitettu pysyvään omistukseen, avustukset liittyen tuotekehitykseen, tutkimuksiin tai yrityksen käynnistämiseen ovat säännöllisiä muita tuottoja ja kuuluvat analyttiseen tuloslaskelmaan.
4. Varastojen muutos saattaa olla suuri tekijä yrityksen tuloksessa. Jos varaston arvon laskemisperiaatteita on muunneltu, ei tiedot ole vertailukelpoisia muihin tilikausiin nähden. Tuloslaskelmassa varaston aineiden, tarvikkeiden sekä tavaroiden ostot korjataan liikevaihtoa vastaaviksi nimenomaan varaston muutoksella.
5. Ulkopuoliset palvelut ovat kuluja, jotka liittyvät liiketoimintaan suoraan. Niitä ovat muun muassa suunnittelu, huolto sekä ylläpito, alihankinta ja työvoiman vuokraus. Tilanteessa, jossa ulkopuolisten palveluiden käyttö lisääntyy, kasvu ei johdu liiketoiminnan volyymin kasvusta, vaan sen syynä on rakenteellinen muutos.
6. Henkilöstökulut ovat pienet erityisesti omistajavetoisissa yrityksissä, joissa omistaja ei voi maksaa itselleen tai puolisolleen palkkaa vaan palkkio nostetaan esimerkiksi osinkona tai yksityisnostona. Tässä tilanteessa täytyy ottaa huomioon, ettei ilmainen tai alihinnoiteltu työ paranna yrityksen kannattavuutta. Näin ollen vertailukelpoisuuden säilyttämiseksi on omistajalle laskettava palkkaa sen verran, mitä hän saisi saman alan palkkatyöstä ja tapausta tulee katsoa tapauskohtaisesti, koska omistajalla saattaa olla merkittävä määrä luontoisetuja. Lisäksi kaikki tämän eläkevastuut on katettava tulosvaikutteisesti. Eikä henkilöstökulut voi olla oikeastaan yhdessäkään yrityksessä alle 30 000€ vuodessa.
7. Liiketoiminnan muihin kuluihin kirjattuja kuluja, jotka tulee eliminoida ovat: liiketoiminnasta aiheutuneet lyhytaikaiset kulut, joita ei kirjata yläpuolisiin eriin. Tässä kohtaa täytyy tarkastaa

- liitetiedoista, onko sinne kirjattu olennaisia lyhytaikaisia kuluja, jotka tulisi eliminoida, joita ovat esimerkiksi pysyvien vastaavien myyntitappiot tai kertaluonteisia kuluja, jotka liittyvät koko liiketoiminta-alueesta luopumiseen.
8. Käyttökate, eli EBITDA (Earnings Before Interest, Taxes, Depreciation and Amortisation) eli tulos ennen korkoja, veroja, suunnitelman mukaisia poistoja ja arvonalentumisia, on poistettu kirjanpitoasetuksen mukaisesta tuloslaskelmasta. Se on kuitenkin hyödyllinen tulosrivi, josta nähdään jäämä lyhytvaikutteisten kulujen jälkeen. Se saadaan lisättyä oikaistuun tuloslaskelmaan lisäämällä suunnitelman mukaiset poistot sekä ja arvonalentumiset liikevoittoon tai -tappioon.
 9. Poistot tehdään suunnitelman mukaisesti. Elinkeinoverolain sallimia maksimipoistoja käytetään tilanteessa, jossa poistot eivät ole suhteessa pysyvien vastaavien laatuun ja määrään sekä, mikäli poistoajat ylittävät tavallisen käytännön.
 10. Liiketulos eli oikaistu liikevoitto tai -tappio eli EBIT (Earnings Before Interest and Taxes), joka tarkoittaa tulosta ennen korkoja sekä veroja. Liiketulos on jäämä, joka jää yrityksen rahoittajille, kun kaikki liiketoiminnan kehittämiseen ja ylläpitämiseen käytetyt kulut ovat vähennetty. Se on yleensä vertailukelpoinen, mutta ongelmia tässä saattaa aiheuttaa ja vertailukelpoisuutta heikentää laskentaperusteiden muutos. Liitetiedoista löytyy laskentaperusteiden muutoksen eurovaikutus.
 11. Kurssierot syntyvät valuuttamääräisten saamisten ja velkojen euroina laskettujen arvojen muutoksesta eikä niillä ole omaa kohtaa tuloslaskelman kaavassa. Kurssivoitot voi olla kirjattuina tuotoissa muissa pysyvien vastaavien sijoituksissa ja muissa korko- ja rahoitustuotoissa. Realisoitumattomat kurssivoitot merkitään siirtovelkoihin, koska niitä ei voi esittää tulosvaikutteisesti. Kurssitappiot pystytään kirjaamaan korkokuluihin ja muihin rahoituskuluihin, rahoitustuotoihin. Ne on merkittävä tulosvaikutteisesti tuloslaskelmassa eikä taseessa.
 12. Satunnaiset erät eliminoidaan analyttiseen tuloslaskelmaan, koska ne eivät ole jatkuvia tai säännöllisiä eriä. Kuitenkin joissain tapauksissa esimerkiksi johdon liian optimisten arvio liiketoiminnan tulevaisuudesta aiheuttaa sen, että liikearvojen arvonalentumiset on merkitty satunnaisiin eriin, vaikka todellisuudessa ne eivät sitä ole.

13. Poistoeron muutos sekä vapaaehtoisten varausten muutos eli tilinpäätösjärjestelyt eliminoidaan, koska ne ovat tulos- ja verosuunnittelua varten eivätkä liity liiketoimintaan. Pakolliset varaukset taas ovat osa liiketoimintaa, joten niitä ei tarvitse oikaista.
14. Tulos ennen veroja eli PTP (Pre-tax Profit) on tulos rahoituserien jälkeen. Se on periaatteessa tulos, josta yritys maksaa vielä mahdolliset veronsa, jos voittoa on syntynyt.
15. Analyttisessä tuloslaskelmassa otetaan huomioon verot, jotka ovat aiheutuneet säännöllisestä liiketoiminnasta tilikauden aikana. Edellisten tilikausien veronpalautukset sekä lisäverot eliminoidaan.
16. Nettotulos on tulos, joka on saatu selvittämällä säännöllisen ja jatkuvan liiketoiminnan tulos. Se on kuitenkin tarkastelijan subjektiivinen käsitys todellisesta kannattavuudesta, joten käsitykset yrityksen tietyn kauden nettotuloksesta voivat vaihdella paljonkin.
17. Oleellisuus on tärkeää oikaistaessa tuloslaskelmaa, sillä sellaiset erät, jotka eivät ole säännöllistä, ennustettavaa tai jatkuvaa eivät saisi vaikuttaa nettotulokseen. Niiden erottelu ei kuitenkaan aina ole tarpeellista eikä edes mahdollista.
18. Kaikki eliminoitujen erien vastaavat verot ovat tuloveroja, jotka vastaavat niitä eliminoituja eriä, jotka ovat verotuksen alaisia tai vähennyskelpoisia. Kaikki eliminoiduista eristä eivät ole vero-vaikutteisia.
19. Jäljelle jäävä tulos, kun kulut on vähennetty tuotoista, on tilikauden voittoa tai tappiota. Tällöin nähdään voiton tai tappion vaikutus omaan pääomaan. Joko yritys vaurastuu tai köyhtyy. (Salmi 2012, 144-151.)

TAULUKKO 5. Analyttisen kululajipohjaisen tuloslaskelman peruskaava (mukaillen Salmi 2012, 152)

Analyttinen tuloslaskelma	
Liikevaihto	
valmisteveraston muutos	

(TAULUKKO 5. JATKUU)

(JATKUU)

valmistus omaan käyttöön	
liiketoiminnan muut tuotot	
aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden ostot	
varaston muutos	
ulkopuolisten palveluiden ostot	
henkilöstökulut	
liiketoiminnan muut kulut	
Käyttökate (EBITDA)	=X€
poistot ja arvonalentumiset	
Liiketulos (EBIT)	=X€
rahoitustuotot	
rahoituskulut	
Tulos ennen veroja (PTP)	=X€
oikaistut tuloverot	
Nettotulos	=X€
ei-säännölliset eliminoidut erät	
eliminoiteja vastaavat verot	
Tilikauden voitto tai tappio	=X€

3.4 Analyttisen taseen laatiminen

Analyttisen taseen saamiseksi virallisesta taseesta pyritään poistamaan vastaavien sellaiset erät, joiden tulontuottamiskykyä ei oikeasti ole, sekä tuoda näkyviin sellaiset varallisuudet, joita taseeseen ei ole merkitty. Näin ollen myös velat, joita taseessa ei ole, merkitään analyttiseen taseeseen velkojen takaisinmaksuajan mukaisesti eli ovatko ne pitkäaikaista vai lyhytaikaista vieras pääomaa. Oma pääomaan tehdään yleensä myös korjauksia varojen ja velkojen nettokorjauksina. Oma pääoma vähenee, kun todellinen varallisuus vähenee ja, kun oma pääoma kasvaa, todellinen varallisuus näin ollen lisääntyy. (Salmi 2012, 153.) Yleensä erityisesti hyvin menestyvät yritykset käyttävät voittovarojaan muuhunkin kuin yrityksen liiketoiminnan kehittämiseen, joten taseessa saattaa olla paljonkin tällaista sijoitusomaisuutta, kun taas luonnollisesti vähemmän menestyneillä ja pienemmällä yrityksillä sitä on vähemmän tai ei ollenkaan. (Kallunki 2014, 60.) Taseen luonteesta johtua, sen oikaiseminen ei ole yksinkertaista eikä tilinpäätös anna perusteita oikaisujen tekemiselle. Pahimmassa tapauksessa taseessa saattaa olla hyvinkin paljon sellaisia eriä, joiden tulontuottamiskyky on epävarmaa. (Salmi 2012, 157.)

3.4.1 Taseen vastaavaa oikaisut ovat seuraavanlaiset:

1. Perustamismenot ja tutkimusmenot poistetaan vastaavista sekä omasta pääomasta, koska niillä ei ole itsenäistä tulontuottamiskykyä. Kehittämismenoilla taas tulee olla vaikutus, jossa tuloja tuottava vaikutus näkyy. Fuusion, yrityskaupan tai liiketoimintakaupan seurauksena syntyy liikearvo, kun kauppahinta ylittää velattoman omaisuuden eli substanssiarvon. Jos se osoittautuu arvottomaksi, se tulee poistaa viiden vuoden aikana tasapoistoina tai kerralla. Tässä tapauksessa omaa pääomaa vähennetään vastaavasti.
2. Muut aineettomiin hyödykkeisiin kirjatut menot eliminoidaan ja vähennetään omasta pääomasta, jos niihin ei liity odotuksia tuloksen tuottamiseksi.
3. Aineellisten hyödykkeiden arvoja ei yleensä oikaista. Jos liitetiedoista voidaan nähdä niiden olevan yli arvostettuja tulo-odotuksiin nähden, arvot korjataan taseeseen ja vastaavasti vähennetään myös omaa pääomaa ja toisin päin.
4. Sijoituksen, joilla on konserni- tai omistusyhteisyriityksiä, joiden pääoma on menetetty ja arvotonta, poistetaan sekä vähennetään omasta pääomasta. Piilovarallisuutta saattaa olla muissa osakkeissa.
5. Saamiset omistajilta, jotka ovat yksityiskäyttöä, ovat yleisiä pienyrityksissä, eikä niitä makseta takaisin. Konserni- ja omistusyriityksissä täytyy suhtautua kriittisesti muihin saamisiin niin lyhyt kuin pitkäaikaisiinkin.
6. Vaihto-omaisuuden arvotukseen liittyvissä oikaisuissa tulee olla varoivainen. Mikäli lisätieto ei ole saatavilla niihin liittyen, ei oikaisuilla ole perustetta ja ne voi jättää tekemättä. Muuttuvat kulut ja oleelliset kiinteät kulut voidaan merkitä vaihto-omaisuuden arvoon. Las-
kentaperusteen muutos muuttaa vaihto-omaisuuden arvoa, vaikka varastojen volyymimuutosta ei tapahdu ja tuloslaskelman kuluja sekä kannattavuutta.
7. Mahdolliset luottotappiot vähennetään saamisista sekä omasta pääomasta. Myös siirtosaami-
siin merkityt kurssitappiot vähennetään samalla tavalla. Jos maksaja ei ole maksuhaluinen tai
-kykyinen eivät saamiset ole niin sanotusti ”oikeita saamisia”. (Salmi 2012, 153-154.)

3.4.2 Taseen vastattavaa oikaisut ovat seuraavanlaiset:

1. Tilikauden voittoa tai tappiota ei korvata nettotuloksella omassa pääomassa. Virallinen tuloslaskelma sisältää kaikki liiketoiminnan tapahtumat, jotka vaikuttavat omaan pääomaa, nettotulos taas ei.
2. Jos pääomalainat on sijoitettu yhtiöön oman pääoman luonteisesti, ne luetaan omaksi pääomaksi. Muissa tapauksissa ne ovat vierasta pääomaa.
3. Konsernien taseessa vähemmistöosuus näyttää yhtiöiden omistajien osuuden konsernin omasta pääomasta, vaikka he olisivat ulkopuolisia. Se on erillään muusta pääomasta, mutta silti yrityksen oma pääomaa, jolla voidaan tarpeen vaatiessa kattaa esimerkiksi tappiot.
4. Jos yrityksen pidätettyyn tulokseen ei liity maksamattomia veroja, ne ovat kertyneitä tilinpäätösjärjestelyitä. Sitten kun yhtiöveron osuutta vastaava osuus vähennetään siitä, voidaan lopun katsoa kuuluvan omaan pääomaan. Laskennalliseen verovelkaan lisätään laskennalliset verot.
5. Erillä, joilla on muutettu varallisuuden arvoja, oikaistaan omaa pääomaa.
6. Pitkäaikaista vierasta pääomaa ovat pakolliset varaukset, joihin liittyy maksuvelvollisuus tulevaisuudessa.
7. Laskennallinen verovelka katsotaan pitkäaikaiseksi korottomaksi velaksi, koska se liittyy tilinpäätösjärjestelyihin sekä muihin tulevaisuudessa maksettuihin veroihin, joiden maksujankohta ei ole tarkkaan määritelty.
8. Korollista vierasta pääomaa ovat pitkäaikaiset joukkolainat, lainat rahoituslaitoksilta sekä eläkelainat.
9. Saadut ennakkomaksut, jotka ovat sekä pitkä- että lyhytaikaisia, ei lueta veloiksi, siltä osin kuin ne koskevat keskeneräisiä töitä. Ne on saatu jo ennen suoritteen luovuttamista.

Yritykset, joilla on käytössään osatuloutusmenetelmä netottavat ennakkomaksunsa niiltä osin tuotoiksi kuin niiden katsotaan vastaavan sopimuksessa tuloutettua osaa.

10. Muut pitkäaikaiset lainat katsotaan kuuluvan korollisiin velkoihin. Niitä ovat lainat omistajilta, toimittajilta sekä asiakkailta.
11. Sellainen pitkäaikaisen vieraan pääoman osa, joka maksetaan tilinpäätöspäivästä alkaen seuraavien 12 kuukauden aikana, katsotaan lyhyeksi vieraaksi pääomaksi. Varsinkin pienyrityksissä tämä on saatettu jättää tekemättä. Niitä koskevat aiemmin mainitut korollisuutta ja korottomuutta koskevat säännöt.
12. Muut lyhytaikaiset velat sekä siirtovelat katsotaan korottomiksi. Konsernissa taas sen sisäiset velat katsotaan yleensä korollisiksi.
13. Liitetiedoissa mainitut taseen ulkopuoliset vastuut voivat joissain tilanteissa olla oikeasti velkaa. Esimerkiksi rahoitusleasingsopimukset ovat peruuttamattomia ja omistuksesta aiheutuva riski siirtyy vuokranottajalle. Taloudellisesta näkökulmasta se on korollisella velalla rahoitettu investointi, vaikka juridisesti vuokrasopimus. Joten ne tulisi korjata taseeseen pitkäaikaiseksi omaisuudeksi tai velaksi. (Salmi 2012, 155-156.)

3.5 Trendianalyysi

Trendianalyysiksi kutsutaan analyysiä, jossa eri tilikausia vertaillaan keskenään. Siinä ensimmäinen vertailuvuosi on niin sanottu perusvuosi, jonka arvo on 100. Seuraavina tarkastelun kohteina olevia tilikausia verrataan tähän perusvuoteen ja näin nähdään mihin suuntaan yrityksen talous on milläkin osa-alueella kehittynyt. Trendianalyysissä erien muutokset esitetään prosentuaalisesti, joten muutoksen suunta on siitä helposti nähtävissä.

4 TUNNUSLUVUT

Tietoa yrityksen taloudellisesta tilanteesta eri näkökulmista voidaan tarkastella erilaisten tunnuslukujen avulla (Kallunki 2014, 81). Tunnuslukujen avulla tilinpäätöstiedoista voidaan saada vertailukelpoisia, ja näin yrityksen taloutta voidaan verrata muihin yrityksiin. Tilinpäätöslaskelmista sekä liitetiedoista saatavien tilinpäätöserien yhdisteleminen muodostaa erilaisia tunnuslukuja, ja niitä verrataan benchmarkeihin eli valittuihin vertailuarvoihin. Johtopäätökset muodostetaan laskettujen tunnuslukujen perusteella koskien esimerkiksi yrityksen vahvuuksia tai heikkouksia sekä johdon onnistumista päätöksen teossa. (Seppänen 2011, 63). Muun muassa yrityksen koko voi olla vaikeuttava tekijä vertailtaessa erikokoisia yrityksiä tai inflaatio voi vaikuttaa vertailukelpoisuuteen. Tunnusluvut vähentävät edellä mainittujen seikkojen vaikutuksia ja lisää vertailukelpoisuutta yritysten kesken.

Lisäksi yritykset voivat laskea tunnuslukuja selvittääkseen yrityksen talouden kehitystä ja nähdäkseen kehityskaaren. (Leppiniemi & Kykkänen 2015, 171.) Tunnusluvut voidaan jakaa erilaisiin ryhmiin sen perusteella, mitä niiden halutaan yrityksen taloudesta kertovan. On kasvuntunnuslukuja, operatiiviseen toimintaan perustuvia kannattavuuden tunnuslukuja sekä rahoituksellisen valmiuden tunnuslukuja. Toisin sanoen voidaan selvittää yrityksen pääoman rakennetta, yrityksen maksuvalmiutta sekä sen vakava-raisuutta ja kasvua. (Seppänen 2011, 64–65 & Kallunki 2014, 81–82.)

Tunnusluvut saadaan, kun yhdistellään tilinpäätöksistä saatavia tietoja ja tilinpäätöseriä. Yksinkertaistettuna tunnusluvut ovatkin jokin tilinpäätöserä jaettuna jollain toisella tilinpäätöserällä (Seppänen 2011, 64):

$$\text{Tunnusluku} = \frac{\text{Jokin valittu tilinpäätöserä}}{\text{Jokin valittu tilinpäätöserä}}$$

Tunnuslukujen normaaliarvo tai oikea arvo on suhteellinen käsite. Vertailuarvo (benchmark), joka on valittu, määrittää pitkälti sen mikä arvo on ”hyvä” ja mikä ”huono”. Yleisimpiä benchmarkeja ovat yrityksen itse asettama tavoitearvo tai budjetoitu tavoitearvo, aikaisempien raportointijaksojen benchmarkit tai toimialan ja kilpailijoiden tunnuslukujen arvot, jotka ovat yleisimmin käytettyjä ja varmimpia benchmarkeja. Lisäksi on absoluuttisia sekä teoreettisia arvoja, mutta oikeaa teoreettista arvoa löytyy vain harvassa tapauksista. Benchmarkit voidaan vetää myös niin sanotusti hatusta ja pelata peukalossäännöillä, mikäli tunnuslukujen analysoija tuntee sekä yrityksen, että toimialan ja tekijät, jotka tunnuslukuihin vaikuttavat. (Seppänen 2011, 64–66.)

4.1 Kannattavuuden tunnusluvut

Kannattavuus merkitsee yrityksen pidemmän aikavälin tulontuottamiskykyä. Se vaihtelee investointien tulontuottamissykliä sekä suhdannevaihteluiden mukaan niin kuin tulot ja menotkin. Näin ollen kannattavuus kuvaakin yksinkertaistaen sitä, kuinka hyvin yritys pystyy tuottamaan operatiivisella liiketoiminnalla tuloa, enemmän kuin se on investoinut rahaa (menot) tulon tuottamiseen. (Kallunki 2014, 83.) Kannattavuuden tunnuslukuja muodostaessa voidaan käyttää kahta erilaista periaatetta. Tulosta, jonka yritys on saavuttanut yhden tilikauden aikana, voidaan vertailla, joko pääomaan tai vaihtoehtoisesti liikevaihtoon. Täytyy ottaa huomioon, että tunnuslukuja laskiessa tilikauden ajatellaan olevan 12 kuukautta ja mikäli se ei ole, täytyy se muuntaa vastaavaksi käyttämällä kerrointa, jolla tulos kerrotaan, jossa x on tilikauden kuukausien lukumäärä: $x/12$. Tulosta verrattaessa pääomaan kuvaa sitä, kuinka paljon yritys on ansainnut pääomalleen vuosikorkoa. Toisessa vaihtoehdossa taas nähdään yhden myyntieuron sisältämä tulossenttimäärä. (Leppiniemi & Kykkänen 2015, 172.)

Voittoprosentti-lähestymistavaksi voidaan kutsua edellä mainittua tapaa, jossa liikevaihtoa verrataan tulokseen. Se käy erityisesti yrityksen oman toimintastrategian arvioimiseen. Sen avulla saadaan tietoa yrityksen toimintapolitiikkaan liittyvistä asioista, kuten ovatko tehdyt muutokset olleet kannattavia. Strategisia vaihtoehtoja voi joillain yrityksillä olla useita ja ne voivat tehdä tulosta esimerkiksi suurella myyntivolyymilla ja pienellä katteella tai suurella katteella, mutta myyntivolyymi on pienempi. Liikevoittoprosentti on yleisin tunnusluku, joka perustuu voittoprosenttiin. (Leppiniemi & Kykkänen 2015, 172). Liikevoittoprosentti kertoo, kuinka paljon liiketoiminnasta on suhteellisesti jäljelle siitä aiheutuneiden kulujen jälkeen (Seppänen 2011, 113). Liikevoittoprosentti sopii yritysten keskinäiseen vertailuun pääasiassa toimialan sisällä, sillä toimialoittain erot liikevoittoprosenteissa voivat olla suuria. (Kallunki 2014, 94.)

$$\text{Liikevoittoprosentti} = \frac{\text{liikevoitto}}{\text{liikevaihto}} \times 100\%$$

Nettotulosprosentti kertoo, kuinka kannattava yritystoiminta on sen omistajien näkökulmasta eli kuinka paljon tuloksesta on jäänyt yrityksen omistajille kaikkien kulujen jälkeen (Leppiniemi & Kykkänen 2015, 172). Nettotulosprosentti on liikevoittoprosentin tavoin vertailtavissa parhaiten toimialan sisällä, koska vaihtelut toimialoittain ovat suuriakin (Kallunki 2014, 94).

$$\text{Nettotulosprosentti} = \frac{\text{tilikauden tulos}}{\text{liikevaihto}} \times 100\%$$

Käyttökateprosentti saadaan laskelmalla käyttökateen, jota ei saada suoraan tuloslaskelmasta, avulla.

$$\text{Käyttökateprosentti} = \frac{\text{käyttökate}}{\text{liikevaihto}} \times 100\%$$

Pääoman tuottoprosentti on keskeinen tunnusluku erityisesti yritysten välisessä vertailussa. Pääoman tuottoprosentti kertoo yrityksen 12 kuukauden mittaisen tilikauden aikana yritystoiminnallaan ansaitseman koron pääomalleen. Toisin sanoen se kertoo yrityksen tekemän tuloksen suhteen käytössä olleeseen pääomaan. Pääoman tuottoprosenttia voidaan muokata sen mukaan, kenen näkökulmasta tarkastelua tehdään. Oma pääoman tuottoprosenttia laskettaessa jakajana oleva keskimääräinen oma pääoma tilikauden aikana lasketaan edellisen tilikauden taseen mukaisesta omasta pääomasta sekä päättyneen tilikauden taseen mukaisesta omasta pääomasta keskiarvona. (Leppiniemi & Kykkänen 2015, 172–174.)

$$\text{Oman pääoman tuottoprosentti} = \frac{\text{voitto}}{\text{keskimääräinen oma pääoma tilikaudella}} \times 100\%$$

Sijoitetut oman pääoman tuottoprosentti saadaan selville lisäämällä voittoon rahoituskulut ja jakamalla niiden summa keskimääräisellä sijoitetulla pääomalla tilikauden ajalta. Kun taseen loppusummasta vähennetään korottomat erät, saadaan sijoitettu pääoma. Näitä eräitä ovat yleensä vieraan pääoman sisältämät ennakot, ostovelat sekä siirtovelat.

$$\text{Sijoitetun pääoman tuottoprosentti} = \frac{\text{voitto} + \text{rahoituskulut} + \text{verot}}{\text{keskimääräinen sijoitettu pääoma tilikaudella}} \times 100\%$$

Sijoitetun pääoman tuotto prosentille (TAULUKKO 6.) on olemassa yritystutkimuksen ja yleisen elämäkokemuksen perusteella annettu suuntaa antavia ohjearvoja. Yrityksen toiminnan riskillisyyteen tulee myös kiinnittää analysoitaessa huomiota, sillä yrityksen ollessa matalariskinen on sen tuottama tuotto varmempi, ja näin ollen siltä voidaan hyväksyä pienempi pääoman tuotto prosentti kuin korkeariskiseltä yritykseltä, jonka tuotto on epävarmempaa. Nämä seikat vaikuttavat esimerkiksi luotonantajan päätöksiin, kannattaako luoton myöntäminen kyseessä olevalle yritykselle.

TAULUKKO 6. Ohjearvot sijoitetun pääoman tuotto prosentille (mukaihen Leppiniemi & Kykkänen 2015, 175)

Tuotto prosentti	Arviointi
yli 15 %	hyvä
0-15 %	tydyttävä
alle 0 %	heikko

4.2 Vakavaraisuuden tunnusluvut

Vakavaraisuus, toisin sanoen yrityksen pääomarakenne, on yrityksen rahoitusriskiä mittaava tekijä ja sitä tarkastellaan vakavaraisuuden tunnuslukujen avulla. Mitä suuremmilta osin yrityksen pääoma koostuu omasta pääomasta, sitä vakavaraisempi se on ja siihen ei liity niin suurta rahoitusriskiä. Jos kuitenkin yrityksen pääoma koostuu vallitsevasti vieraasta pääomasta, se ei ole kovin vakavarainen ja rahoitusriski kasvaa. Omavaraisuusaste toimii vakavaraisuuden perusmittarina, ja käytännössä se tarkoittaa prosentteina ilmaistuna oman pääoman ja koko pääoman suhdetta toisiinsa. Taseen loppusumma vastaa yleensä koko pääomaa laskettaessa omavaraisuusastetta, siitä kuitenkin vähennetään saadut ennakot, koska ne edustavat paremmin myyntitapahtuman esiasetta, josta on jo sovittu. (Leppiniemi & Kykkänen 2015, 175.)

$$\text{Omavaraisuusaste- prosentti} = \frac{\text{oma pääoma}}{\text{koko pääoma}} \times 100 \%$$

Suhteellinen velkaantuneisuus, joka lasketaan jakamalla velkojen määrä liikevaihdolla. Tällöin saadaan prosenttiluku, joka kertoo rasitteesta, jonka velat yritykselle aiheuttavat sekä muutoksista, joita siinä tapahtuu. Taseen velat, jotka suhteellisen velkaantuneisuuden laskukaavassa ovat jaettavana, saadaan suurimassa osassa tapauksissa suoraan taseesta eli vieras pääoma, joista on vähennetty saadut ennakkomaksut. (Leppiniemi & Kykkänen 2015, 176.)

$$\text{Suhteellinen velkaantuneisuus} = \frac{\text{taseen velat}}{\text{liikevaihto}} \times 100 \%$$

Omavaraisuusaste prosentille sekä suhteelliselle velkaantumiselle on olemassa ohjearvot (TAULUKKO 8 & TAULUKKO 9), mutta molemmissa tapauksissa yritysکوhtainen arviointi on tarpeellista. Jos yrityksen tulot ovat vakaita ja riskit alhaisia, voidaan katsoa hyväksyttävän korkeampiakin velkaantuneisuusasteita. Kun taas epävakaat tulot ja korkea riskialttius, on velkaantuminen huolestuttavaa ja vaikka se olisi vähäistä, voi yrityksen toiminnan jatkuvuus olla vaarassa. Suhteellista velkaantuneisuutta tarkastellessa tulee ottaa erityisesti huomioon, että sen hyväksyttävyyteen vaikuttaa moni seikka yrityksen toiminnassa. Yritysten välillä on kannattavaa tehdä ainoastaan suuntaa antavia vertailuja.

TAULUKKO 7. Ohjearvot omavaraisuusaste prosentille (mukailten Leppiniemi & Kykkänen 2016, 175)

Omavaraisuusaste	Arviointi
yli 40 %	hyvä
20-40 %	tyytyttävä
alle 20 %	heikko

TAULUKKO 8. Ohjeavot suhteelliselle velkaantuneisuudelle (mukaillen Leppiniemi & Kykkänen 2015, 176)

Suhteellinen velkaantuneisuus	Arviointi
alle 40 %	hyvä
40-80 %	tyytyttävä
yli 80 %	heikko

4.3 Maksuvalmiuden tunnusluvut

Yrityksen maksuvalmius kertoo sen valmiudesta suoriutua maksuista, jotka se on velvollinen maksamaan. Maksuvalmiutta tarkkaillaan maksuvalmiuden tunnuslukujen avulla, joita ovat quick ratio, current ratio, käyttöpääoma sekä myyntisaamisten, ostovelkojen ja vaihto-omaisuuden kiertoajat. Yrityksen maksuvalmiuden ollessa vahva se kykenee suoriutumaan helpommin maksuistaan, kun taas maksuvalmiuden ollessa heikompi on maksuista selviäminen haasteellisempaa. Käteisalennusten hyväksikäyttö on myös mahdollista, mikäli maksuvalmius on hyvä. Tilinpäätöksestä on mahdollista saada suuntaa antavaa tietoa yrityksen maksuvalmiudesta, vaikka sen päättelemine ei ole kovin helppoa, sillä tilikauden päättyessä saadaan kuva ainoastaan, siitä tilanteesta, jolloin velat ja rahavarat eivät välttämättä ole tyyppisimmillään. Quick ratiolle sekä current ratiolle on myös olemassa ohjeavot (TAULUKKO 10 & TAULUKKO 11).

Quick ratio- tunnuslukua laskettaessa rahoitusomaisuus jaetaan lyhytaikaisen vieraan pääoman määrään. jolloin saadaan selville riittääkö rahoitusomaisuus kattamaan lyhytaikaisen vieraan pääoman eli vuoden sisällä maksettavat velat. Mikäli näin on, on yrityksen maksuvalmius hyvä. Jos rahoitusomaisuuden määrä verrattuna lyhytaikaiseen vieraaseen pääomaan on vähäinen, on tällöin yrityksen tilanne maksuvalmiuden kannalta heikko. Quick ratiota laskettaessa lyhytaikaisesta vieraasta pääomasta vähennetään suurimassa osassa tapauksista saadut ennakot, vaan ovat enneminkin jo sovitun maksutapahtuman esiaste. (Leppiniemi & Kykkänen 2015, 177.)

$$\text{Quick ratio} = \frac{\text{rahoitusomaisuus}}{\text{lyhytaikainen vieras pääoma}}$$

Quick ration kaltainen tunnusluku, jonka avulla tarkastellaan yrityksen rahojen riittävyyttä juoksevista maksuista selviytymiseen, on current ratio. Current ratiota laskettaessa vaihto-omaisuus, johon on lisätty rahoitusomaisuus, jaetaan lyhytaikaisella vieraalla pääomalla. Vaihto-omaisuuden katsotaan ilmentävän lyhytaikaisen vieraan pääoman hoitomahdollisuutta, rahoitusomaisuuden lisäksi.

$$\text{Current ratio} = \frac{\text{vaihto-omaisuus} + \text{rahoitusomaisuus}}{\text{lyhytaikainen vieras pääoma}}$$

TAULUKKO 9. Ohjearvot quick ratiolle (mukaillen Leppiniemi & Kykkänen 2015, 177)

Quick ratio	Arviointi
yli 1	hyvä
0,5-1	tydyttävä
alle 0,5 -1	heikko

TAULUKKO 10. Ohjearvot current ratiolle (mukaillen Leppiniemi & Kykkänen 2015, 178)

Current ratio	Arviointi
yli 2	hyvä
1-2	tydyttävä
alle 1	heikko

Käyttöpääoma-tunnuslukua käytetään mittamaan yrityksen rahoitustarvetta, joka on pysyvämpää. Käyttöpääoma tarkoittaa pääomaa, joka on sitoutunut juoksevaan liiketoimintaan. Vaihto-omaisuus ja myyntisaamiset ovat taseessa rahaa, joka on sitoutunut käyttöpääomaan ja ostovelkarahoitus keventää sitä. Yrityksen rahoitustilanne on sitä turvallisempi, mitä suurempi osa käyttöpääomasta on pysyvää rahoitusta eli pääomaa, jota ei tarvitse palauttaa. Käyttöpääoma saadaan lisäämällä vaihto-omaisuuteen myyntisaamiset ja vähentämällä niiden summasta ostovelat. (Leppiniemi & Kykkänen 2015, 178.)

$$\text{Käyttöpääoma} = \text{vaihto-omaisuus} + \text{myyntisaamiset} - \text{ostovelat}$$

Käyttöpääomaprocentti on tunnusluku, jota voidaan vertailla ainoastaan saman toimialan yritysten kesken. Käyttöpääoman erät riippuvat liikevaihdon suuruudesta, joten käyttöpääomaprocenttia laskettaessa käyttöpääoma suhteutetaan liikevaihtoon. Yrityksen edun mukaista on pärjätä mahdollisimman pienellä käyttöpääomalla. (Alma Talent, käyttöpääoma ja käyttöpääomaprocentti.)

$$\text{Käyttöpääomaprocentti} = \frac{\text{käyttöpääoma}}{\text{liikevaihto}} \times 100\%$$

Myyntisaamisten kiertoaika, ostovelkojen kiertoaika ja vaihto-omaisuuden kiertoaika ovat kiertoaika-tunnuslukuja, joilla mitataan kriittisyyttä koskien muun muassa varaston kiertoaikaa ja maksuaikoja sekä niihin liittyviä rahoitustarpeita ja pääomaa, joka on vapautettavissa sekä muita seikkoja, jotka liittyvät yrityksen arviointiin ja sen rahoituksen suunnitteluun. Yrityksen raha on sitoutunut myydyn hyödykkeen hankintahinnan suuruudella myyntisaamisiin. Sen lisäksi myyntisaamisiin sisältyy kate, joka ei kuulu yrityksen rahoitettavaksi niin kuin myydyn tavaran hankintameno. Myyntisaamisten kiertoaajan tunnusluvun avulla saadaan tietää kuinka monta päivää myynneistä saadut tulot ovat saamisina ennen kuin niistä saadaan maksu rahana. Ostovelkojen kiertoaika puolestaan kertoo, kuinka kauan velat ovat velkoja ennen niiden maksamista yrityksessä. (Leppiniemi & Kykkänen 2015, 178–179.)

$$\text{Myyntisaamisten kiertoaika (pv)} = \frac{365 \times \text{myyntisaamiset}}{\text{liikevaihto}}$$

$$\text{Ostovelkojen kiertoaika (pv)} = \frac{365 \times \text{ostovelat}}{\text{ostot} + \text{ulkopuoliset palvelut}}$$

4.4 Muut tunnusluvut

Suhteuttamalla henkilöstön määrä liikevaihtoon voidaan selvittää henkilöstön tuottavuutta. Tunnusluvun vertailukelpoisuutta heikentää yrityksen näkemys siitä, kuinka henkilöstömäärä keskimäärin laskeaan. Eri yritykset voivat laskea esimerkiksi määräaikaiset ja lomautetut henkilöt henkilöstön määrään eritavoin. (Alma Talent, Tunnuslukuopas, liikevaihto/henkilö.)

$$\frac{\text{Liikevaihto/ henkilö}}{\text{henkilöstömäärä}} = \frac{\text{liikevaihto}}{\text{henkilöstömäärä}}$$

Liikevaihdon muutosprosentti -tunnusluku kuvaa, sitä kuinka monta prosentti yrityksen liikevaihto on kasvanut/pienentynyt edellisestä tilikaudesta. Toisin sanoen se kuvaa yrityksen kasvun kehitystä. Lukuun vaikuttavia tekijöitä ovat yrityskaupat toimintaa supistaessa tai laajentaessa sekä myynnin kasvu/vähentyminen ja hintojen muutokset. Liikevaihdon muutosta voidaan vertailla toimialan toimijoiden kesken ja sen arvo saattaa muuttua voimakkaastikin, johtuen esimerkiksi yritysten välisestä kilpailusta. (Alma Talent, Tunnuslukuopas, liikevaihdon muutosprosentti.)

$$\text{Liikevaihdon muutosprosentti} = \frac{\text{liikevaihdon muutos}}{\text{edellisen tilikauden liikevaihto}} \times 100 \%$$

5 YRITYKSEN TILINPÄÄTÖSANALYYSI

Kohdeyrityksenä toimi Pohjolan Sähkösepät Oy, joka on keväällä 2016 toimintansa aloittanut sähköalan yritys. Tilinpäätösanalyysissä syvennyttään tämän takia ainoastaan kahteen tilinpäätökseen kahdelta ensimmäiseltä toimintavuodelta eli tilikausiin 2017 ja 2018. Yritys on kooltaan pienyritys ja tilikaudella 2017 henkilöstöön kuului keskimäärin 12 henkilöä ja tilikaudella 2018 keskimäärin 16 henkilöä. Yrityksen koon takia sen tuloslaskelma ja tase ovat lyhennettyjä, mutta niistä sai kaiken tarpeellisen tiedon tunnuslukujen laskemiseksi. Tilikauden 2018 tilinpäätöstä ei tarvinnut oikaista lainkaan. 2017 vuoden tilinpäätöksen tiedot täytyi kuitenkin oikaista, sillä tilikausi oli yrityksen perustamisajankohdan takia 55 päivää pidempi, kuin vertailukelpoinen 12 kuukauden pituinen tilikausi. Oikaisut tehtiin muuntamalla tilikausi 2017 vastaamaan 12 kuukauden mittaista tilikautta.

Tilinpäätösanalyysi käsittää toimiala-analyysin sekä trendianalyysin. Toimiala-analyysissä Pohjolan Sähkösepät Oy lukeutui toimialaan 43210 -sähköasennus. Analyysissä käytettiin Finnveran toimialoitaisia tunnuslukuja. Valitettavasti 2018 vuoden tiedot eivät olleet saatavilla, joten molempia analysoitavia tilikausia verrattiin toimialan tunnuslukuihin vuodelta 2017. Ongelmana tässä on se, että muutokset saattavat olla suuriakin vuosien välillä, riippuen alalla vallitsevasta kilpailusta. Trendianalyysissä keskenään vertailtiin tilikausia 2017 ja 2018. Niin tunnusluvut kuin trendianalyysikin tehtiin oikaistujen tilinpäätösten pohjalta. Tilinpäätösanalyysissä ei käytetty erityisiä siihen suunniteltuja järjestelmiä. Oikaisut ja tunnuslukujen laskeminen toteutettiin käsin. Yrityksen virallinen tilinpäätös on esitetty liitteessä 1 ja sen pohjalta tehty oikaistu tilinpäätös liitteessä 2.

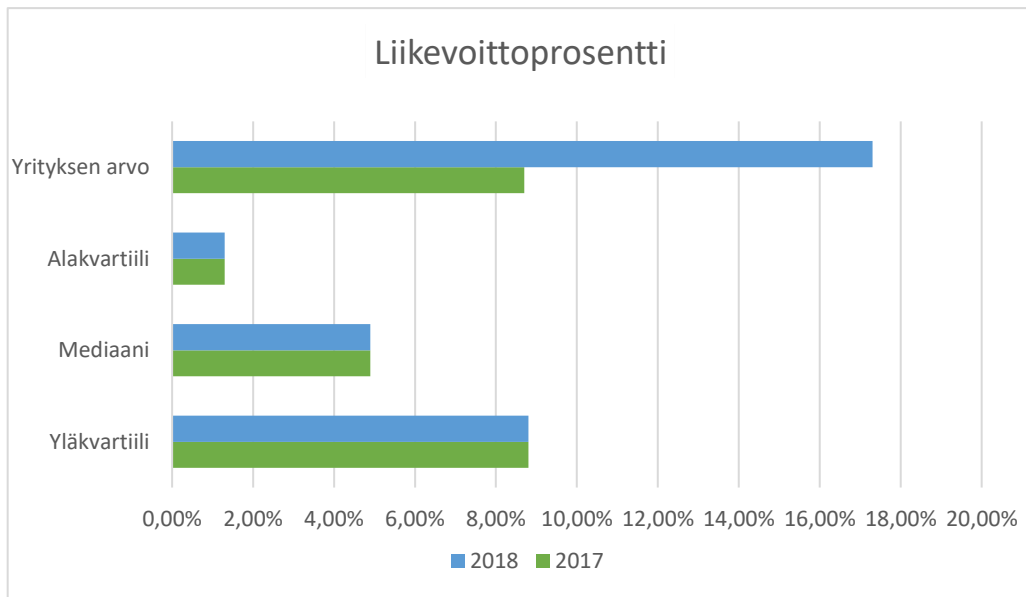
5.1 Toimiala-analyysi

Toimiala-analyysissä yrityksen tunnuslukuja verrattiin toimialan tunnuslukujen yläkvartiiliin, mediaaniin sekä alakvartiiliin. Yrityksen oikaistuista tilinpäätöksistä laskettiin lähes kaikki tunnusluvut, joille löytyi yläkvartiili, mediaani ja alakvartiili myös toimialan tunnusluvuista, jotta kaikille tunnusluville on vertailuarvo. Toimiala-analyysi sisältää kannattavuuden, vakavaraisuuden ja maksuvalmiuden

tunnuslukuja sekä liikevaihdon muutosprosentin ja liikevaihto/henkilöstö. Yrityksen tunnusluvut löytyvät liitteestä 3 ja toimialan tunnusluvut liitteestä 4.

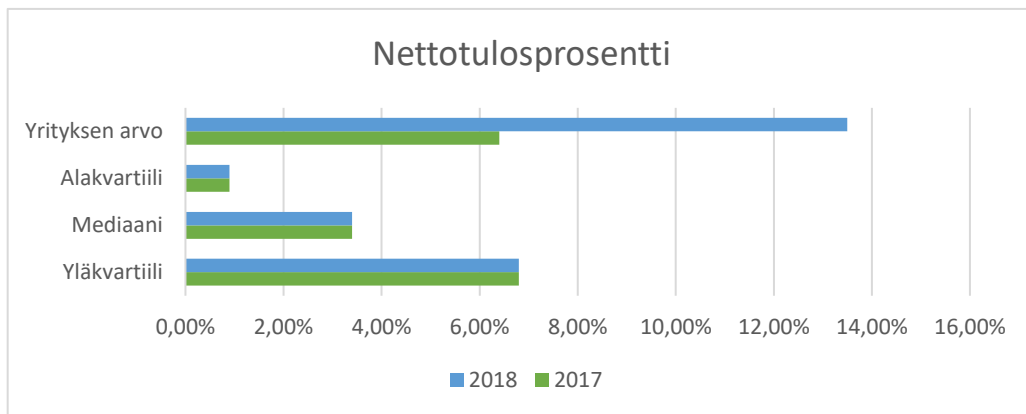
5.1.1 Yrityksen kannattavuus

Yrityksen liikevoittoprosentti on tilikaudella 2017 ollut vain 0,1 prosenttiyksikköä toimialan yläkvartiiliin ja kehittynyt tilikaudella 2018 jopa 8,6 prosenttiyksikköä 17,3 prosenttiin. Yrityksen liikevoittoprosentti kertoo, että yrityksen liiketoiminnasta on jäänyt jäljelle suhteellisesti toimialan yläkvartiilia enemmän siitä aiheutuneiden kulujen jälkeen. Kuvio 5. kuvaa yrityksen liikevoittoprosentin kehitystä tilikaudelta 2017 tilikauteen 2018 verrattuna toimialan yläkvartiiliin, mediaaniin ja alakvartiiliin tilikaudelta 2017. Liikevoittoprosentin kaksinkertaistumisesta jo toiselle tilikaudelle voidaan päätellä yrityksen toimintastrategian ja sitä koskevien päätösten ja ratkaisuiden olleen toimiva.

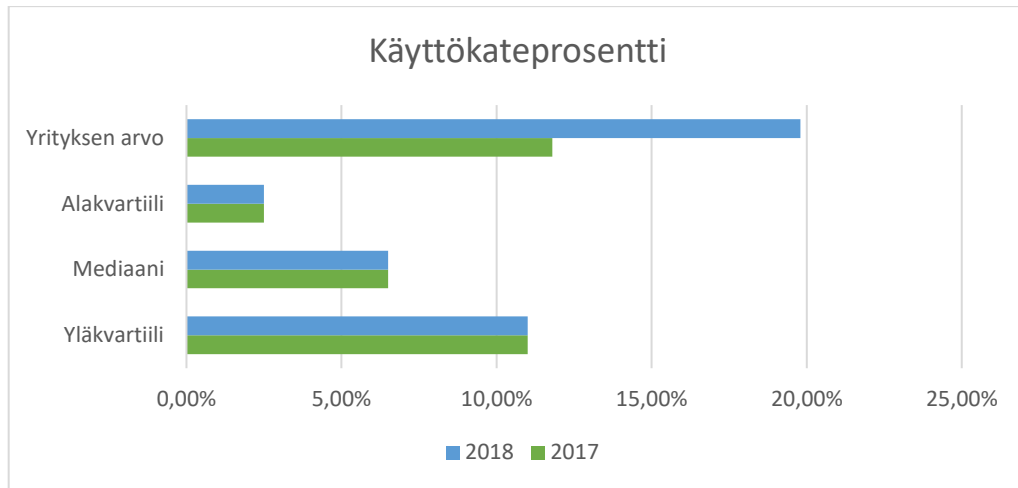
KUVIO 5. Yrityksen liikevoittoprosentti verrattuna toimialan yläkvartiiliin, mediaaniin ja alakvartiiliin

Yrityksen nettotulosprosentti oli tilikaudella 2017 6,4 prosentti, mikä on 0,4 prosenttiyksikköä toimialan yläkvartiilista. Tilikaudella 2018 yrityksen nettotulosprosentti oli kasvanut 13,5 prosenttiin, kasvua oli tapahtunut tällöin tilikauden aikana 7,1 prosenttiyksikköä ja ero toimialan yläkvartiiliin oli jopa 6,7 prosenttiyksikköä. Kuvio 6 näyttää yrityksen nettotulosprosentin kehityksen verrattuna toimialan yläkvartiiliin, mediaaniin sekä alakvartiiliin tilikausina 2017 ja 2018. Nettotulosprosentista voidaan päätellä yrityksen olevan kannattava sen omistajille. Omistajille on jäänyt suhteellisesti toimialan yläkvartiilia enemmän käteen tuloksesta kulujen jälkeen.

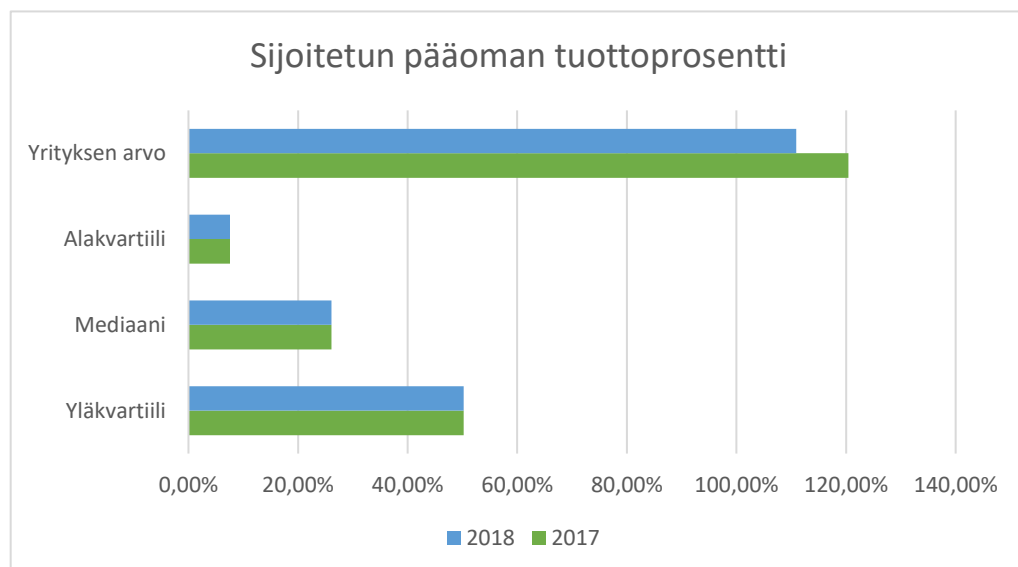
KUVIO 6. Yrityksen nettotulosprosentti verrattuna toimialan yläkvartiiliin, mediaaniin ja alakvartiiliin

Käyttökateprosentti jatkaa samaa linjaa liikevoittoprosentin ja nettotulosprosentin kanssa. Yrityksen käyttökateprosentti on tilikaudella 2017 ollut 11,8 prosenttia, mikä on 0,8 prosenttiyksikköä suurempi kuin toimialan yläkvartiili. Tilikaudella 2018 käyttökateprosentin kehitys on ollut suuri ja se on noussut 11,8 prosentista 19,8 prosenttiin eli jopa 8 prosenttiyksikköä.

KUVIO 7. Yrityksen käyttökateprosentti verrattuna toimialan yläkvartiiliin, mediaaniin ja alakvartiiliin

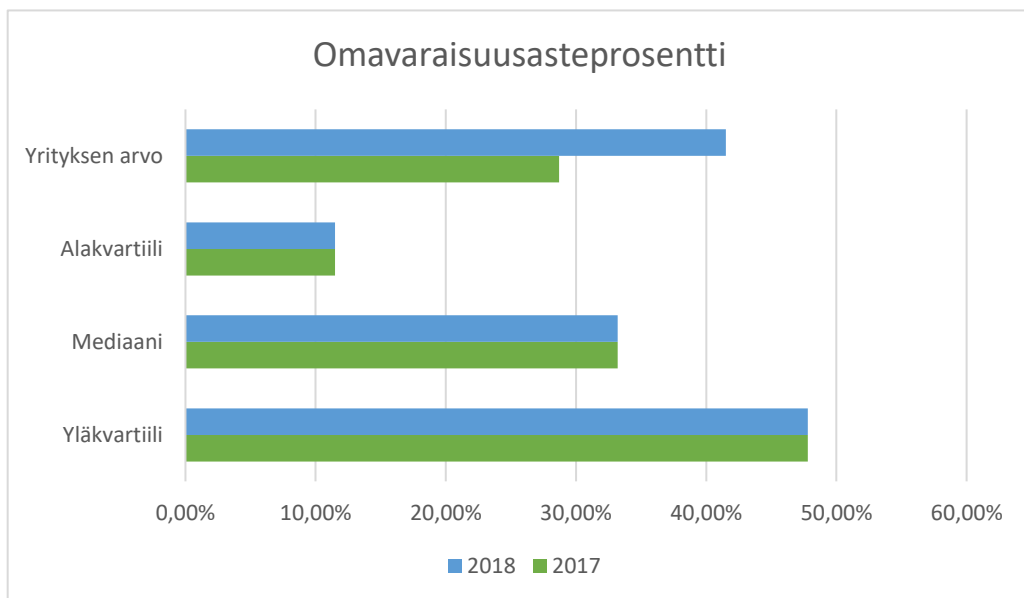
Yrityksen sijoitetun pääoman tuotto prosentti on ollut erittäin hyvä suhteessa toimialaan. Yrityksen sijoitetun pääoman tuotto prosentti oli tilikaudella 2017 120,44 prosenttia, mikä on 70,44 prosenttiyksikköä enemmän kuin toimialan yläkvartiili. Tilikaudella 2018 sijoitetun pääoman tuotto prosentti tippui 110,93 prosenttiin, mikä sekin on erinomainen luku. Sijoitetut pääomat ovat siis tuottaneet enemmän kuin niiden arvo yhteensä edes onkaan. Kuvio 8. kuvaa yrityksen sijoitetun pääoman tuotto prosenttien muutosta verrattuna toimialaan.

KUVIO 8. Yrityksen sijoitetun pääoman tuotto prosenttien kehitys verrattuna toimialan yläkvartiiliin, mediaaniin sekä alakvartiiliin

5.1.2 Yrityksen vakavaraisuus

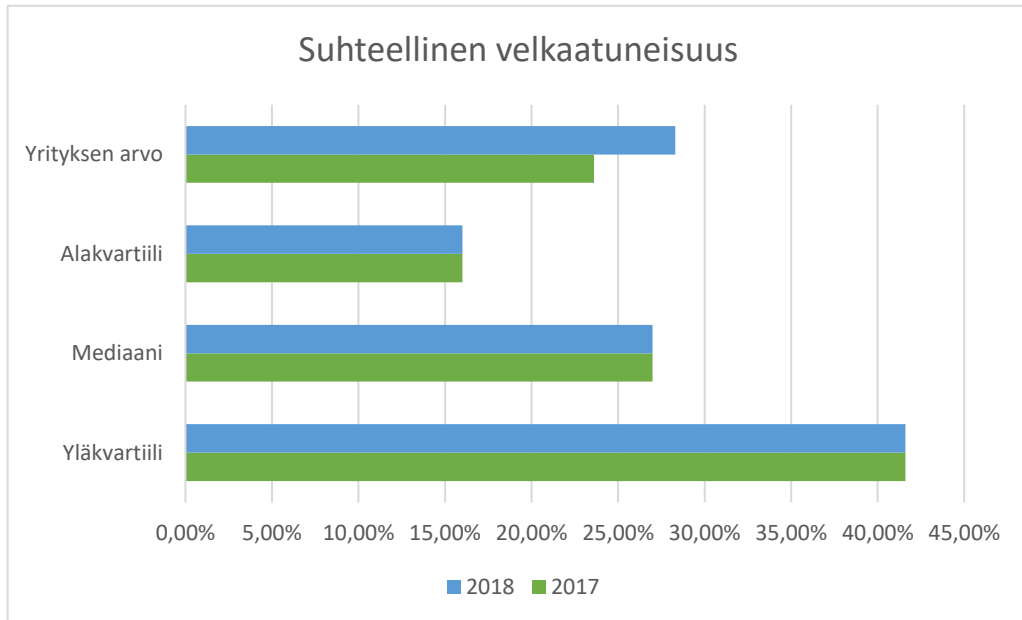
Yrityksen omavaraisuusaste prosentti oli tilikaudella 2017 28,7 prosenttia, mikä on 4,5 prosenttiyksikköä toimialan mediaanista, joka on 33,2 prosenttia. Omavaraisuusaste prosentti kasvoi kuitenkin tilikaudella 2018 41,5 prosenttiin eli 12,8 prosenttiyksikköä ja on 6,3 prosenttiyksikköä toimialan mediaania alhaisempi. Kuvio 9. kuvaa yrityksen omavaraisuusaste prosenttien kehitystä verrattuna toimialan yläkvartiiliin, mediaaniin sekä alakvartiiliin. Yrityksen kokonaispääomasta omaa pääomaa on ollut siis tilikaudella 2017 suhteellisesti vähemmän kuin toimialalla keskimäärin, mutta tilikaudella 2018 omavaraisuus on suhteellisesti jo lähempänä toimialan yläkvartiilia.

KUVIO 9. Yrityksen omavaraisuusaste prosentti verrattuna toimialan yläkvartiiliin, mediaaniin ja alakvartiiliin

Yrityksen suhteellista velkaantuneisuutta analysoitaessa tulee huomata, että sen tulisi olla lähempänä alakvartiilia kuin yläkvartiilia. Tilikaudella 2017 yrityksen suhteellinen velkaantuneisuus on ollut 23,6 prosenttia, mikä on 23,6 prosenttia eli 3,4 prosenttiyksikköä toimialan mediaania pienempi ja 7,6 prosenttiyksikköä toimialan alakvartiilista. Tilikaudella 2018 yrityksen suhteellinen velkaantuneisuus on kasvanut 23,6 prosentista 28,3 prosenttiin, joka on 4,7 prosenttiyksikköä. Kuvio 10. kuvaa yrityksen suhteellisen velkaantuneisuuden kehityksen verrattuna toimialan suhteellisen velkaantumisen alakvartiiliin, mediaaniin sekä alakvartiiliin. Yritys on suhteellisesti velkaantuneempi kuin toimialan yritykset

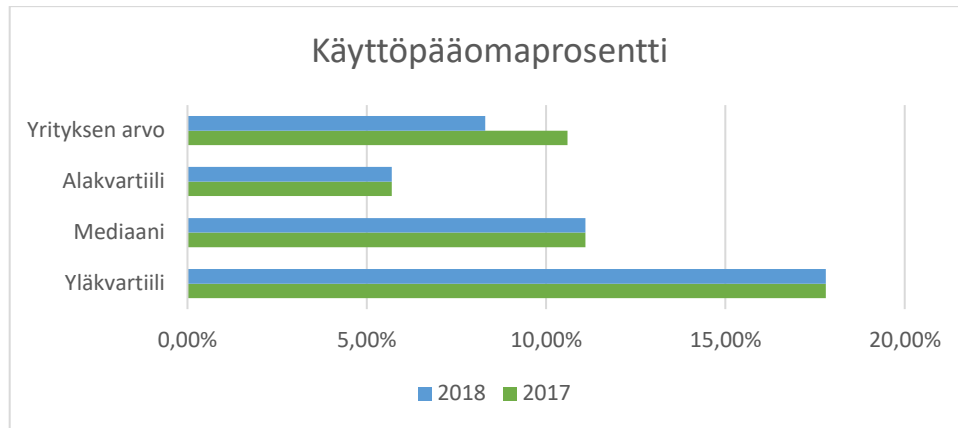
keskimäärin, mutta ei kuitenkaan suhteellisesti yhtä velkaantunut kuin toimialan yritykset yläkvartiilissa.

KUVIO 10. Yrityksen suhteellinen velkaantuneisuus verrattuna toimialan alakvartiiliin, mediaaniin ja yläkvartiiliin

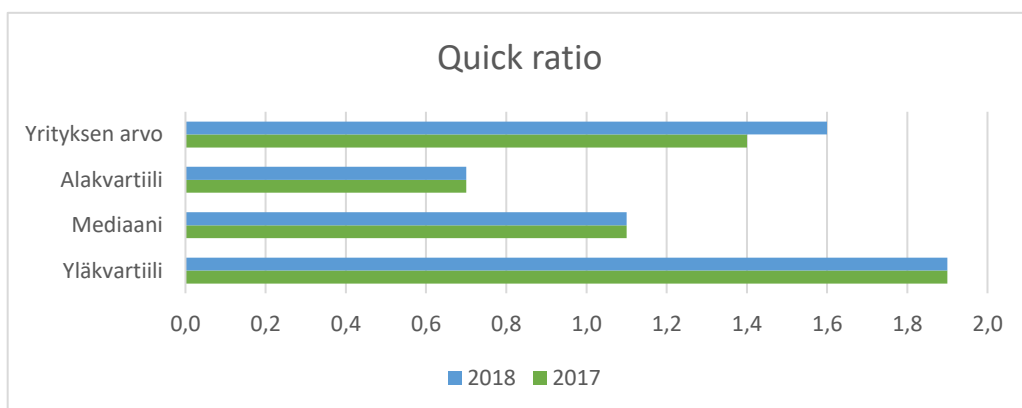
5.1.3 Yrityksen maksuvalmius

Yrityksen käyttöpääomaprocentti oli tilikaudella 2017 10,6 prosenttia, mikä on 0,5 prosenttiyksikköä alle toimialan mediaanin. Käyttöpääomaprocenttia analysoitaessa tulee ottaa huomioon, että arvon tulisi olla lähellä toimialan alakvartiilia. Tilikaudella 2018 käyttöpääomaprocentti laski 10,6 prosentista 8,3 prosenttiin eli 2,3 prosenttiyksikköä. Kuvio 11. kuvaa yrityksen käyttöpääomaprocentin kehitystä verrattuna toimialan alakvartiiliin, mediaaniin sekä yläkvartiiliin. Käyttöpääomaprocentti on muuttunut tilikaudesta 2017 tilikaudelle 2018 parempaan suuntaan, sillä yrityksen edun mukaista on mahdollisimman pienellä käyttöpääomalla selviäminen.

KUVIO 11. Yrityksen käyttöpääomaprosentti verrattuna toimialan alakvartiiliin, mediaaniin sekä yläkvartiiliin

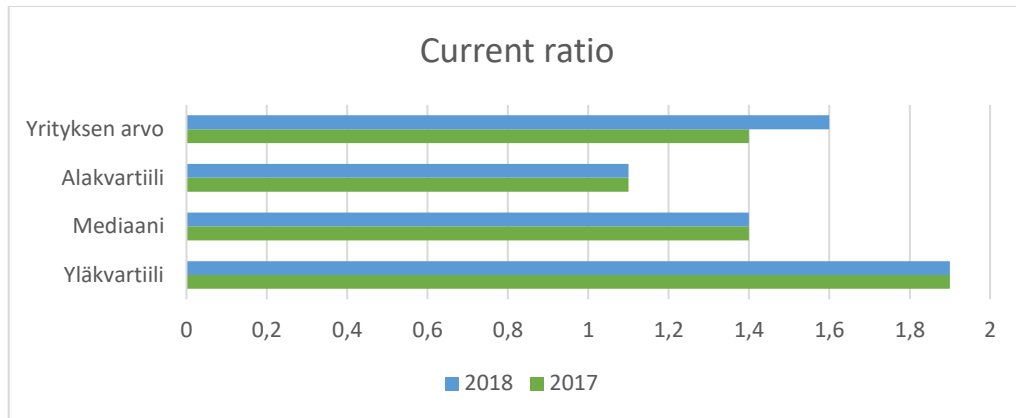
Yrityksen quick ratio oli tilikaudella 2017 1,4, mikä on 0,5 yksikköä toimialan yläkvartiilista ja 0,3 yksikköä suurempi kuin toimialan mediaani. Tilikaudella 2018 yrityksen quick ratio kasvoi 0,2 yksikköä eli 1,6. Kuvio 12. kuvaa yrityksen quick ration kehitystä verrattuna toimialan yläkvartiiliin, mediaaniin sekä alakvartiiliin. Yrityksen lyhytaikaisen vieraan pääoman suhde rahoitusomaisuuteen on hyvä, mutta on suhteessa hieman huonompi kuin toimialan yläkvartiili.

KUVIO 12. Yrityksen quick ratio verrattuna toimialan yläkvartiiliin, mediaaniin ja alakvartiiliin

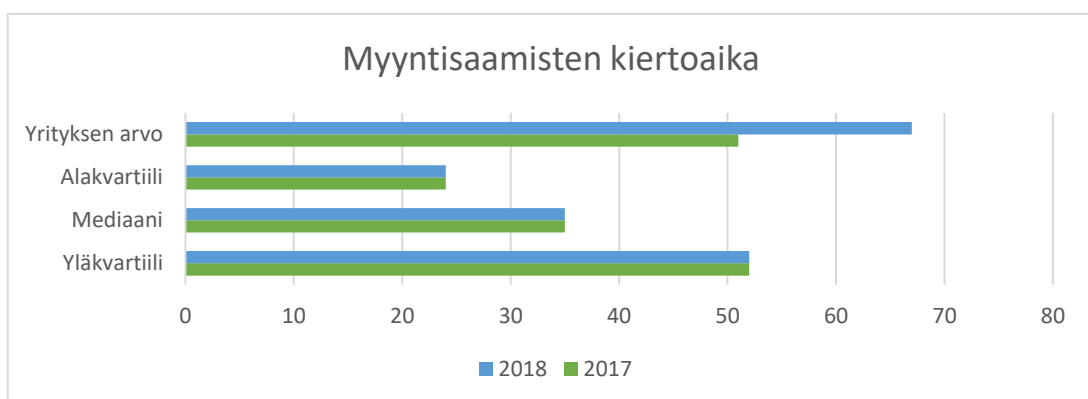
Yrityksen current ratio on ollut tilikaudella 2017 1,4, joka on myös toimialan mediaani ja 0,5 yksikköä toimialan yläkvartiilista. Tilikaudella 2018 yrityksen current ratio on muuttunut 0,2 yksikköä ylöspäin eli 1,6:en. Kuvio 13. kuvaa yrityksen current ration kehitystä sekä vertaa sitä toimialan yläkvartiiliin,

mediaaniin sekä alakvartiiliin. Näin ollen yrityksen lyhytaikaiset velat ovat hyvässä suhteessa vaihtomaisuuteen ja rahoitusomaisuuteen.

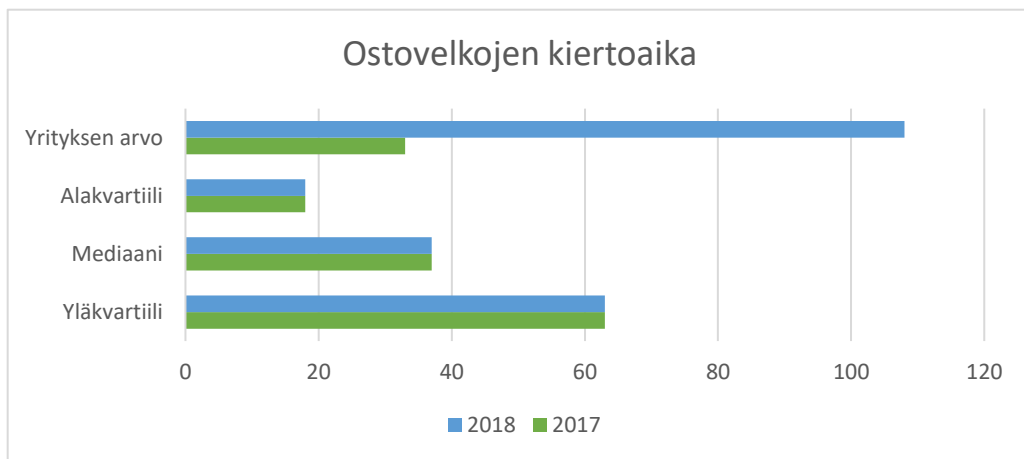
KUVIO 13. Yrityksen current ratio verrattuna toimialan yläkvartiiliin, mediaaniin ja alakvartiiliin

Yrityksen myyntisaamisten kiertoaika oli tilikaudella 2017 51 päivää, ja aika piteni tilikaudella 2018 67 päivään, eli se piteni 16 päivää. Tilikaudella 2017 kiertoaika on ollut yhden päivän vähemmän kuin toimialan yläkvartiili, joka on 52 päivää. Kuvio 14. kuvaa yrityksen myyntisaamisten kiertoaajan muutosta verrattuna toimialan alakvartiiliin, mediaaniin sekä yläkvartiiliin. Myyntisaamisten kiertoaika on ainakin tilinpäätös hetkellä ollut heikko verrattaessa toimialaan.

KUVIO 14. Yrityksen myyntisaamisten kiertoaika verrattuna toimialan yläkvartiiliin, mediaaniin ja alakvartiiliin

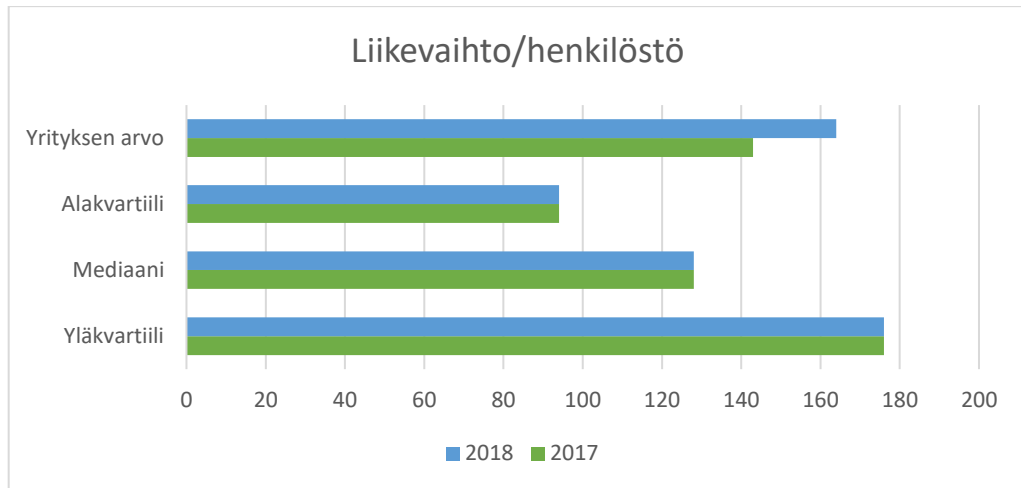
Yrityksen ostovelkojen kiertoaika oli tilikaudella 2017 33 päivää, joka on neljä päivää alle toimialan mediaanin. Tilikaudella 2018 muutos ostovelkojen kiertoaajassa on kuitenkin suuri. Ostovelkojen kiertoaika piteni 33 päivästä 108 päivään. Kuvio 15. kuvaa yrityksen ostovelkojen kiertoaajan muutosta verrattuna toimialan alakvartiiliin, mediaaniin ja yläkvartiiliin. Tästä voidaan päätellä, että ainakin tilinpäätöshetkellä yrityksen ostovelkojen kiertoaika on vuonna 2018 ollut erittäin hidasta ja velat ovat velkoja suhteellisen pitkään ennen kuin ne suoritetaan maksuina.

KUVIO 15. Yrityksen ostovelkojen kiertoaika verrattuna toimialan alakvartiiliin, mediaaniin ja yläkvartiiliin

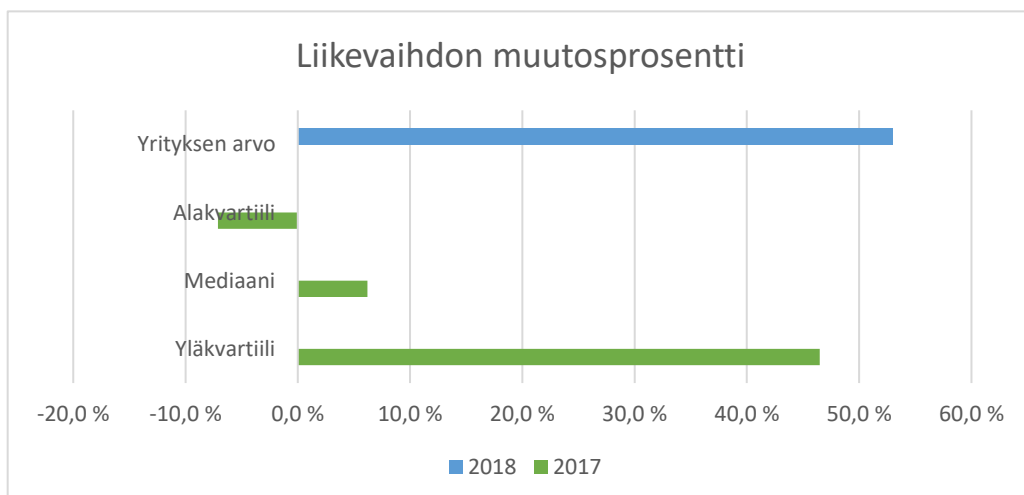
5.1.4 Yrityksen muut tunnusluvut

Liikevaihto/henkilöstö oli tilikaudella 2017 143 000 euroa ja tilikaudella 2018 se kasvoi 164 000 euroon. Tilikaudella 2017 liikevaihto henkilöä kohden oli 33 000 euroa toimialan yläkvartiilista, joka oli 176 000 euroa. Muutos tilikausien välillä oli 21 000 euroa. Kuvio 16. kuvaa yrityksen liikevaihtoa henkilöä kohden verrattuna toimialan yläkvartiiliin, mediaaniin sekä alakvartiiliin. Henkilöstö on tuottava tämän tunnusluvun mukaan, vaikkei yrityksen arvo yllä aivan toimialan yläkvartiiliin.

KUVIO 16. Yrityksen liikevaihto/henkilöstö verrattuna toimialan yläkvartiiliin, mediaaniin sekä alakvartiiliin

Liikevaihdon muutosprosentti tilikaudelle 2018 on ollut yrityksellä 53 prosenttia. Toimialan yläkvartiili 2017 on ollut 46,5 prosenttia, yrityksen arvoa verrattaessa tähän se on 6,5 prosenttiyksikköä korkeampi kuin toimialan yläkvartiili on ollut tilikaudella 2017. Kuvio 17. kuvaa yrityksen liikevaihdon muutosprosentin tilikaudella 2018 verrattuna toimialan tilikauden 2017 yläkvartiiliin, mediaaniin sekä alakvartiiliin. Näin ollen liikevaihdon muutos on ollut hyvä suhteessa toimialaan.

KUVIO 17. Yrityksen liikevaihdon muutosprosentti verrattuna toimialan yläkvartiiliin, mediaaniin ja alakvartiiliin

5.2 Yrityksen trendianalyysi

Yrityksen trendianalyysissä vertailtiin yrityksen ensimmäisiä tilikausia, eli tilikausia 2017 ja 2018. Analyysissä tilikauden 2017 arvoille annettiin arvo 100 % ja tilikauden 2018 arvot saatiin laskemalla ne suhteessa tilikauden 2017 arvoihin. Toimiala-analyysin tavoin trendianalyysi laadittiin oikaistun tilinpäätöksen perusteella.

5.2.1 Tuloslaskelman trendianalyysi

Tuloslaskelman trendianalyysissä kaikki arvot olivat tilikaudella 2018 suurempia, kahta arvoa lukuun ottamatta. Ainoastaan rahoituskulut sekä rahoitustuotot olivat pienentyneet suhteessa tilikauteen 2017. Rahoitustuotot olivat ainoastaan 1,41 prosenttia tilikauden 2017 rahoitustuotoista. Tulee kuitenkin huomata, että rahoitustuotot olivat tilikaudella 2017 ainoastaan 1,42 euroa. Suuresta muutoksesta ei euro-määräisesti siis ole kysymys. Rahoituskulut taas pienenevät suhteessa 85,02 prosenttiin eli 14,98 prosenttiyksikköä. Yrityksen liikevaihto tilikaudella 2018 oli suhteessa tilikauteen 2017 152,95 prosenttia. Näin ollen kehitys oli 52,95 prosenttiyksikköä. Aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden ostot kasvoivat 144,63 prosenttiin. Varaston arvo kasvoi 150,70 prosenttiin. Ulkopuolisten palveluiden ostot kasvoivat 131,26 prosenttiin ja henkilöstökulut lähes saman verran eli 132,12 prosenttiin. Liiketoiminnan muutkulut ovat suurentuneet myös 162,67 prosenttiin. Liiketoiminnan muista kuluista tai valmisteveraston muutoksesta arvoja ei pystytty laskemaan prosentuaalisesti, sillä niiden arvo oli tilikaudella 2017 0 euroa.

Poistot ja arvonalentumiset kasvoivat 120,99 prosenttia. Oikaistut tuloverot yli kolminkertaistuivat eli suhteessa tilikauteen 2017 ne kasvoivat 226,17 prosenttiyksikköä. Myös käyttökate kasvoi tilikaudella 2018 suhteessa 256,40 prosenttiin, joten käyttökate on kasvanut 156,40 prosenttiyksikköä. Liiketulos puolestaan lähes kolminkertaistui ja sen arvoksi tuli 304,40 prosenttia. Tilikauden oikaistu tulos kasvoi 325,56 prosenttiin eli 223,56 prosenttiyksikköä.

5.2.2 Taseen vastaavaa ja vastattavaa trendianalyysi

Taseen vastaavaa osuudessa kaikki arvot liikearvoa ja aineettomia hyödykkeitä yhteensä lukuun ottamatta nousivat. Taseen aineettomat hyödykkeet lähes puolittuivat tilikaudella 2018 suhteessa tilikauteen 2017 ja oli tilikaudella 2018 58,98 prosenttia. Aineettomien oikeuksien muutos rahallisesti jäi pieneksi ja Aineettomat oikeudet nousivat ainoastaan 2,31 prosenttiyksikkö, joten suurin vaikutus aineettomien hyödykkeiden arvoon oli liikearvolla. Sen arvo oli tilikaudella 58,98 prosenttia tilikauden 2017 arvoon verrattuna ja tämän arvon muutos oli seurausta poistoista. Aineellisten hyödykkeiden arvo nousi tilikaudella 24,95 prosenttiyksikköä. Muut osakkeet ja osuudet nousivat suhteessa tilikauteen 2017 115,09 prosenttiin.

Vaihto-omaisuuden arvo kasvoi todella paljon tilikaudelle 2018; sen arvo oli jopa 693,40 prosenttia. Tähän vaikuttavia tekijöitä olivat aineet ja tarvikkeet sekä keskeneräiset tuotteet. Aineiden ja tarvikkeiden arvo nousi 265,77 prosenttiin, ja suurin vaikutus oli keskeneräisillä tuotteilla. Tilikaudella 2017 niitä ei ollut tilinpäätöshetkellä lainkaan, joten prosentuaalista muutosta ei pystytä laskemaan. Rahamääräisesti kasvu oli kuitenkin 25 336,19 euroa. Myyntisaamiset kaksinkertaistuivat, ja arvo oli tilikaudella 2018 200,68 prosenttia. Muiden saamisten muutos prosentuaalisesti on todella paljon, arvo kohosi tilikaudella 2018 2 879,73 prosenttiin. Arvon suuri muutos johtui lainasaamisista, jotka olivat 40 000 euroa. Rahat ja pankkisaamiset myös lähes kolminkertaistuivat ja arvon nousu oli 198,53 prosenttiyksikköä eli arvo nousi 298,53 prosenttiin. Oikaistu asean vastaavaa yhteensä nousi suhteessa tilikauteen 2017 223,30 prosenttiin.

Taseen vastattavaa osuudessa oma pääoma yli kolminkertaistui tilikaudella 2018 suhteessa tilikauteen 2017 ja sen arvo oli 323,05 prosenttia. Tähän vaikuttivat tilikauden tulos, joka myös yli kolminkertaistui sekä osake- tai muu peruspääoma ja muut rahastot, joiden arvot myös nousivat. Osake ja muu peruspääoma nousivat 115,09 prosenttiin ja muut rahastot lähes saman verran 115,07 prosenttiin. Kertyneiden voittovarojen arvoa ei pystytä laskemaan prosentuaalisesti suhteessa tilikauteen 2017, koska tilikausi 2017 oli yrityksen ensimmäinen tilikausi, joten kertyneiden voittovarojen osuus on oman pääoman kehityksessä huomattava.

Pitkäaikaisen vieraan pääoman arvo noin puolittui tilikaudella 2018, ja sen arvo laski 52,16 prosenttiin. Lyhytaikainen vieraspääoma sen sijaan oli yli kaksinkertainen tilinpäätöshetkellä ja sen arvo li 217,78 prosenttia. Lyhytaikaiset lainat rahoituslaitoksilta kasvoivat 115,07 prosenttiin. Ostovelkojen nousu oli prosentuaalisesti kaikkein suurin, ja ne nousivat jopa 478,64 prosenttiin. Muut velat sen sijaan laskivat

82,93 prosenttiin ja siirtovelat kasvoivat 221,40 prosenttiin. Oikaistu taseen vieraspääoma oli näin ollen suhteessa tilikauteen 2017 183,09 prosenttia. Vaikka pitkäaikainen vieraspääoma väheni ainakin tilinpäätöshetkellä, lyhyiden vieraiden pääomien takia yrityksen vieras pääoma on lähes kaksinkertaistunut. Vastattavaa yhteensä oikaistussa taseessa sai prosentuaaliseksi arvoksi suhteessa tilikauteen 2017 223,30 prosenttia. Yrityksen trendianalyysi on esitetty liitteessä 5.

6 YHTEENVETO JA PÄÄTELMÄT

Tilinpäätösanalyysin perusteella voidaan sanoa yrityksen taloudellisen tilanteen olleen tilikausilla 2017 ja 2018 erittäin hyvä siihen nähden, että yritys on perustettu tilikauden 2017 alussa. Toimiala-analyysissä yleisesti ottaen tunnusluvut olivat yli toimialan mediaanin ja jopa yli toimialan yläkvartiilin molemmilla tarkastelujakson tilikausilla. Myös kehitys tilikausien välillä on mennyt hyvään suuntaan, ja taloudellinen tilanne on parantunut yrityksen toiselle tilikaudelle. Jo yrityksen ensimmäisellä tilikaudella yrityksen toiminta on ollut kannattavaa. Liikevoittoprosentti sekä nettotulosprosentti ovat olleet kahdella ensimmäisellä tilikaudella lähellä toimialan yläkvartiilia. Myös käyttökateprosentti oli hieman yli yläkvartiiliin tilikaudella 2017 ja sijoitetun pääoman tuottoprosentti oli ensimmäisellä tilikaudella jopa yli kaksinkertainen toimialan yläkvartiiliin verrattuna. Lisäksi yrityksen kannattavuus vain parani tilikaudella 2018, jolloin kaikki kannattavuuden tunnusluvut kaksinkertaistuivat suhteessa tilikauteen 2017 lukuun ottamatta sijoitetun pääoman tuottoprosenttia. Se oli kuitenkin myös tilikaudella 2018 erittäin hyvä.

Yrityksen vakavaraisuuteen vaikuttaa sen ikä. Tilinpäätösanalyysi tehtiin tarkastellen yrityksen kahta ensimmäistä tilikautta, joka tässä tapauksessa vaikuttaa vakavaraisuuden tunnuslukuihin, sillä tavalla, että vasta perustettu yritys ei välttämättä ole vertailukelpoinen esimerkiksi jo yli 10 vuotta sitten perustetun yrityksen kanssa. Yritys on luonnollisesti ottanut lainaa pankilta perustamista varten ja tämä näkyy vakavaraisuuden tunnusluvuissa. Omavaraisuusasteprosentti sekä suhteellinen velkaantuneisuus, joilla vakavaraisuutta mitattiin, olivat kuitenkin ensimmäisellä tilikaudella toimialan alakvartiilin ja mediaanin välissä, mistä voidaan päätellä vakavaraisuuden olevan hyvällä tolalla yrityksen ikä huomioon ottaessa. Erityisesti suhteellisen velkaantuneisuuden tunnusluku oli juuri perustetulla yrityksellä siihen nähden oikein hyvä. Suhteellinen velkaantuneisuus kuitenkin nousi tilikaudella 2018, johtuen ostovelkojen suuresta määrästä tilinpäätöshetkellä. Omavaraisuusasteprosentti sen sijaan nousi ja lainaa oltiin saatu lyhennettyä.

Yrityksen maksuvalmius oli heikko ainakin kiertoaikojen osalta verrattaessa toimialaan. Quick ratio ja current ratio olivat lähellä toimialan yläkvartiileja, mutta myyntisaamisten sekä ostovelkojen kiertoajat olivat pitkiä verrattaessa toimialan vastaaviin lukuihin. Ajat olivat lisäksi jopa pidentyneet tilikaudella 2018. Tilinpäätösanalyysiä tarkastellessa nämä ovat eniten kehittämistä ja parantamista vaativia alueita. Kuinka myyntisaamisten sekä ostovelkojen kiertoajat saataisiin lyhyemmiksi. Yrityksen likviditeettiin täytyy siis kiinnittää huomiota tulevaisuudessa. Henkilöstö on myös toimialaan verrattuna tuottavaa. Yrityksellä on ollut henkilöstöä tilikausilla keskimäärin 12 ja 16 henkilöä. Henkilöstön tuottavuus on

ollut hyvää molemmilla tilikausilla, mutta jää kuitenkin hieman toimialan yläkvartiilista. Liikevaihto/henkilöstö parani myös tilikausien välillä. Siihen vaikuttavia tekijöitä on ollut varmasti myös liikevaihdon kasvu, joka oli 53 prosenttia tilikausien välillä. Eli erittäin hyvä. Yrityksen toiminta on kahdella ensimmäisellä tilikaudella ollut nousujohteista ja tunnusluvut osoittavat yrityksellä menevän erittäin hyvin.

LÄHTEET

Seppänen, H. 2011. Yrityksen analysointi ja tilinpäätös. Helsinki: Kauppakamari.

Tomperi, S. 2015. Käytännön kirjanpito. 23., uudistettu painos. Keuruu: Otavan Kirjapaino Oy

Leppiniemi, J. & Kykkänen, T. 2015. Kirjanpito, tilinpäätös ja tilinpäätöksen tulkinta. 9., uudistettu painos. Alma Talent.

Kirjanpitolaki 30.12.2015/1620. Saatavissa: <https://finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1997/19971336>. Viitattu 2.12.2018.

Salmi, I. 2012. Mitä tilinpäätös kertoo? Helsinki: Edita.

Kallunki, J. 2014. Tilinpäätösanalyysi. Helsinki: Talentum.

Ikäheimo, S. & Malmi, T. & Walden, R. Yrityksen laskentatoimi. 6., uudistettu painos. Helsinki: Talentum.

Alma Talent, tunnuslukuopas. Saatavissa: <https://www.almatalent.fi/tietopalvelut/tunnuslukuopas>. Viitattu: 15.1.2019.

POHJOLAN SÄHKÖSEPÄT OY:N VIRALLINEN TULOSLASKELMA

EURO	1.6.2017- 31.5.2018	6.4.2016 31.5.2017
LIKEVAIHTO	2 619 052,37	1 970 338,43
VALMIIDEN JA KESKENERÄISTEN TUOTTEIDEN VARASTOJEN LISÄYS (+) TAI VÄHENNYS (-)	25 336,19	0,00
MATERIAALIT JA PALVELUT		
AINEET JA TARVIKKEET		
OSTOT TILIKAUDEN AIKANA	-1 013 118,20	-806 037,82
VARASTOJEN LISÄYS (+) VÄHENNYS (-)	8 928,58	6 817,53
ULKOPUOLISET PALVELUT	<u>-19 999,15</u>	<u>-17 532,66</u>
	-1 024 188,77	-816 752,95
HENKILÖSTÖKULUT		
PALKAT JA PALKKIOT	-708 540,63	-612 908,65
HENKILÖSIVUKULUT		
ELÄKEKULUT	-129 369,56	-109 975,32
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	<u>-27 279,18</u>	<u>-30 617,52</u>
	-865 189,46	-753 501,49
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-63 814,02	-60 743,63
LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT	-236 856,29	-167 544,86
LIKEVOITTO (-TAPPIO)	454 340,02	171 795,51
RAHOITUSTUOTO JA -KULUT		
RAHOITUSTUOTOT	0,02	1,63
KORKOKULUT JA MUUT RAHOITUSKULUT	<u>-11 272,50</u>	<u>-15 256,59</u>
	-11 272,48	-15 254,96
VOITTO (TAPPIO) ENNEN TILINPÄÄTÖS- SIIRTOJA JA VEROJA	443 067,54	156 540,55
TULOVEROT	<u>-88 766,71</u>	<u>-31 315,37</u>
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)	354 300,83	125 225,18

POHJOLAN SÄHKÖSEPÄT OY:N VIRALLINEN TASE VASTAAVAA

EURO	31.5.2018	31.5.2017
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET		
AINEETTOMAT OIKEUDET	2 284,80	2 569,68
LIKEARVO	<u>38 310,34</u>	<u>76 628,38</u>
	40 595,14	79 198,06
AINEELLISET HYÖDYKKEET		
KONEET JA KALUSTO	<u>71 952,23</u>	<u>66 260,10</u>
	71 952,23	66 260,10
SIJOITUKSET		
MUUT OSAKKEET JA OSUUDET	<u>2 600,00</u>	<u>2 600,00</u>
	2 600,00	2 600,00
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	115 147,37	148,058,16
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
VAIHTO-OMAISSUUS		
AINEET JA TARVIKKEET	15 746,11	6 817,53
KESKENERÄISET TUOTTEET	<u>25 336,19</u>	<u>0,00</u>
	41 082,30	6 817,53
SAAMISET		
LYHYTAIKAISET		
MYYNTISAAMISET	481 954,99	276 350,05
LAINASAAMISET	40 000,00	0,00
SIIRTOSAAMISET	<u>19 486,55</u>	<u>2 376,97</u>
	541 441,54	278 727,02
RAHAT JA PANKKISAAMISET	570 450,40	219 882,16
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	1 152 974,24	505 426,71
VASTAAVAA YHTEENSÄ	1 268 121,61	653 484,87

POHJOLAN SÄHKÖSEPÄT OY:N VIRALLINEN TASE VASTATTAVAA

EURO	31.5.2018	31.5.2018
V A S T A T T A V A A		
OMA PÄÄOMA		
OSAKE PÄÄOMA	2 500,00	2 500,00
MUUT RAHASTOT		
MUUT RAHASTOT	<u>60 000,00</u>	<u>60 000,00</u>
	60 000,00	60 000,00
EDELLISTEN TILIKAUSIEN VOITTO (TAPPIO)	110 225,18	0,00
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)	354 300,83	125 225,18
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	527 026,01	187 725,18
VIERAS PÄÄOMA		
PITKÄAIKAINEN		
LAINAT RAHOITUSLAITOKSISTA	<u>44 222,05</u>	<u>97 555,45</u>
	44 222,05	97 555,45
LYHYTAIKAINEN		
LAINAT RAHOITUSLAITOKSILTA	53 333,40	53 333,40
OSTOVELAT	305 460,45	73 434,86
MUUT VELAT	75 741,87	105 093,65
SIIRTOVELAT	<u>262 337,83</u>	<u>136 342,33</u>
	696 873,55	368 204,24
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	741 095,60	465 759,69
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	1 268 121,61	653 484,87

POHJOLAN SÄHKÖSEPÄT OY:N OIKASTU TULOSLASKELMA

	1.6.2017-31.5.2018	6.4.2016-31.5.2017
LIKEVAIHTO	2 619 052,37	1 712 317,92
Liiketoiminnan muut tuotot	0,00	0,00
Valmisteveraston muutos	25 336,19	0,00
Aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden ostot	-1 013 118,20	-700 485,25
Varaston lisäys (-) / vähennys (+)	8 928,58	5 924,76
Ulkopuolisten palveluiden ostot	-19 999,15	-15 236,72
Henkilöstökulut	-865 189,46	-654 828,68
Liiketoiminnan muut kulut	-236 856,29	-145 604,46
KÄYTTÖKATE (EBITDA)	518 154,04	202 087,57
Poistot ja arvonalentumiset	-63 814,02	-52 789,10
LIIKETULOS (EBIT)	454 340,02	149 298,47
Rahoitustuotot	0,02	1,42
Rahoituskulut	-11 272,48	-13 258,70
TULOS ENNEN VEROJA (PTP)	443 067,56	136 041,19
Oikaistut tuloverot	-88 766,71	-27 214,55
NETTOTULOS	354 300,85	108 826,64
Ei-säännölliset eliminoidut erät	0,00	0,00
Eliminointeja vastaavat verot	0,00	0,00
TILIKAUDEN OIKAISTU VOITTO (TAP-PIO)	354 300,85	108 826,64

POHJOLAN SÄHKÖSEPÄT OY:N OIKAISTU TASE VASTAAVAA

	31.5.2018	31.5.2017
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat oikeudet	2 284,80	2 233,17
Liikearvo	38 310,34	66 593,71
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET YHTEENSÄ	40 595,14	68 826,88
Koneet ja kalusto	71 952,23	57 583,18
AINEELLISET HYÖDYKKEET YHTEENSÄ	71 952,23	57 583,18
Muut osakkeet ja osuudet	2 600,00	2 259,52
SIJOITUS JA PITKÄAIKAISET SAATAVAT YHTEENSÄ	2 600,00	2 259,52
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Aineet ja tarvikkeet	15 746,11	5 924,76
Keskeneräiset tuotteet	25 336,19	0,00
VAIHTO-OMAISUUS YHTEENSÄ	41 082,30	5 924,76
Myyntisaamiset	481 954,99	240 161,35
Muut saamiset	59 486,55	2 065,70
LYHYTAIKAISET SAAMISET YHTEENSÄ	541 441,54	242 227,05
RAHAT JA PANKKISAAMISET	570 450,40	191 088,07
VASTAVAA YHTEENSÄ	1 268 121,61	567 909,45

POHJOLAN SÄHKÖSEPÄT OY:N OIKAISTU TASE VASTATTAVAA

	31.5.2018	31.5.2017
OMA PÄÄOMA		
Osake- tai muu peruspääoma	2 500,00	2 172,62
Muut rahastot	60 000,00	52 142,86
Kertyneet voittovarot	110 225,18	0,00
Tilikauden tulos	354 300,83	108 826,64
TASEEN OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	527 026,01	163 142,12
Poistoero	0,00	0,00
Vapaaehtoiset varaukset	0,00	0,00
Poistot ja vapaaehtoiset varaukset yhteensä	0,00	0,00
Oman pääoman oikaisut	0,00	0,00
OIKAISTU OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	527 026,01	163 142,12
VIERAS PÄÄOMA		
Lainat rahoituslaitoksilta	44 222,05	84 780,33
PITKÄAIKAINEN VIERASPÄÄOMA YHTEENSÄ	44 222,05	84 780,33
Lainat rahoituslaitoksilta	53 333,40	46 349,26
	305 460,45	63 818,39
Muut velat	75 741,87	91 331,39
Siirtovelat	262 337,83	118 487,90
LYHYTAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	696 873,55	319 986,94
OIKAISTU VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	741 095,60	404 767,27
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	1 268 121,61	567 909,45

POHJOLAN SÄHKÖSEPÄT OY:N TUNNUSLUVUT

KANNATTAVUUS:

2017	Liikevoittoprosentti =	$\frac{149\,298,47}{1\,712\,317,92} \times 100\% = 8,7\%$
2018	Liikevoittoprosentti =	$\frac{454\,340,02}{2\,619\,052,37} \times 100\% = 17,3\%$
2017	Nettotulosprosentti =	$\frac{108\,826,64}{1\,712\,317,92} \times 100\% = 6,4\%$
2018	Nettotulosprosentti =	$\frac{354\,300,83}{2\,619\,052,37} \times 100\% = 13,5\%$
2017	Käyttökateprosentti =	$\frac{202\,087,57}{1\,712\,317,92} \times 100\% = 11,8\%$
2018	Käyttökateprosentti =	$\frac{518\,154,04}{2\,619\,052,37} \times 100\% = 19,8\%$
2017	Sijoitetun = pääoman tuotto prosentti	$\frac{149\,299,89}{123\,961,23} \times 100\% = 120,44\%$
2018	Sijoitetun = pääoman tuotto prosentti	$\frac{454\,340,04}{409\,585,26} \times 100\% = 110,93\%$

VAKAVARAISUUS

2017	Omavaraisuusaste- = prosentti	$\frac{163\,142,12}{567\,909,45} \times 100\% = 28,7\%$
2018	Omavaraisuusaste = prosentti	$\frac{527\,026,01}{1\,268\,121,61} \times 100\% = 41,5\%$
2017	Suhteellinen = velkaantuneisuus	$\frac{404\,767,27}{1\,712\,317,92} \times 100\% = 23,6\%$
2018	Suhteellinen = velkaantuneisuus	$\frac{741\,095,60}{2\,619\,052,37} \times 100\% = 28,3\%$

MAKSUVALMIUS

2017	Quick ratio =	$\frac{242\,227,05 + 191\,088,07}{319\,986,94} = 1,4$
2018	Quick ratio =	$\frac{541\,441,54 + 570\,450,40}{696\,873,55} = 1,6$
2017	Current ratio =	$\frac{5\,924,76 + 242\,227,05 + 191\,088,07}{319\,986,94} = 1,4$
2018	Current ratio =	$\frac{41\,082,30 + 541\,441,54 + 570\,450,40}{696\,873,55} = 1,6$
2017	Käyttöpääoma- = prosentti	$\frac{182\,267,72}{1\,712\,317,92} \times 100\% = 10,6\%$
2018	Käyttöpääoma- = prosentti	$\frac{217\,576,84}{2\,619\,052,37} \times 100\% = 8,3\%$
2017	Myyntisaamisten = kiertoaika	$\frac{365 \times 240\,161,35}{1\,712\,317,92} = 51$
2018	Myyntisaamisten = kiertoaika	$\frac{365 \times 481\,954,99}{2\,619\,052,37} = 67$
2017	Ostovelkojen = kiertoaika	$\frac{365 \times 63\,818,39}{700\,485,25 + 15\,236,72} = 33$
2018	Ostovelkojen = kiertoaika	$\frac{365 \times 305\,460,45}{1\,013\,118,20 + 19\,999,15} = 108$
MUUT		
2017	Liikevaihto (x1000€)/ henkilöstö	$\frac{1\,712,32}{12} = 143$
2018	Liikevaihto (x1000€)/ henkilöstö	$\frac{2\,619,05}{16} = 164$
2018	Liikevaihdon = muutos- prosentti	$\frac{2\,619\,052,37 - 1\,712\,317,92}{1\,712\,317,92} \times 100\% = 53,0\%$

TOIMIALAN TUNNUSLUVUT 2017

43210 Sähköasennus		2017
Yritysten lukumäärä		101
Liikevoittoprosentti	Yläkvartiili	8,8
	Mediaani	4,9
	Alakvartiili	1,3
Nettotulosprosentti	Yläkvartiili	6,8
	Mediaani	3,4
	Alakvartiili	0,9
Käyttökateprosentti	Yläkvartiili	11,0
	Mediaani	6,5
	Alakvartiili	2,5
Sijoitetun pääoman tuottoprosentti	Yläkvartiili	50,2
	Mediaani	26,1
	Alakvartiili	7,6
Omavaraisuusaste	Yläkvartiili	47,8
	Mediaani	33,2
	Alakvartiili	11,5
Suhteellinen velkaantuneisuus	Yläkvartiili	41,6
	Mediaani	27,0
	Alakvartiili	16,0
Käyttöpääomaprocentti	Yläkvartiili	17,8
	Mediaani	11,1
	Alakvartiili	5,7
Quick ratio	Yläkvartiili	1,9
	Mediaani	1,1
	Alakvartiili	0,7
Current ratio	Yläkvartiili	1,9
	Mediaani	1,4
	Alakvartiili	1,1
Myyntisaamisten kiertoaika	Yläkvartiili	52
	Mediaani	35
	Alakvartiili	24
Ostovelkojen kiertoaika	Yläkvartiili	63
	Mediaani	37
	Alakvartiili	18
Liikevaihto/henkilöstö	Yläkvartiili	176
	Mediaani	128
	Alakvartiili	94
Liikevaihdon muutosprosentti	Yläkvartiili	46,5
	Mediaani	6,2
	Alakvartiili	-7,1

POHJOLAN SÄHKÖSEPÄT TRENDIANALYYSI TULOSLASKELMA

	2017	2018
LIKEVAIHTO	100 %	152,95 %
Liiketoiminnan muut tuotot	100 %	
Valmisteveraston muutos	100 %	
Aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden ostot	100 %	144,63 %
Varaston lisäys (-) / vähennys (+)	100 %	150,70 %
Ulkopuolisten palveluiden ostot	100 %	131,26 %
Henkilöstökulut	100 %	132,12 %
Liiketoiminnan muut kulut	100 %	162,67 %
KÄYTTÖKATE (EBITDA)	100 %	256,40 %
Poistot ja arvonalentumiset	100 %	120,88 %
LIKETULOS (EBIT)	100 %	304,40 %
Rahoitustuotot	100 %	1,41 %
Rahoituskulut	100 %	85,02 %
TULOS ENNEN VEROJA (PTP)	100 %	325,69 %
Oikaistut tuloverot	100 %	326,17 %
NETTOTULOS	100 %	325,56 %
Ei-säännölliset eliminoidut erät	100 %	0,00 %
Eliminointeja vastaavat verot	100 %	0,00 %
TILIKAUDEN OIKAISTU VOITTO (TAPPIO)	100 %	325,56 %

POHJOLAN SÄHKÖSEPÄT TRENDIANALYYSI TASEEN VASTAAVAA

	2017	2018
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat oikeudet	100,00 %	102,31 %
Liikearvo	100,00 %	57,53 %
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET YHTEENSÄ	100,00 %	58,98 %
Koneet ja kalusto	100,00 %	124,95 %
AINEELLISET HYÖDYKKEET YHTEENSÄ	100,00 %	124,95 %
Muut osakkeet ja osuudet	100,00 %	115,09 %
SIJOITUS JA PITKÄAIKAISET SAATAVAT YHTEENSÄ	100,00 %	115,09 %
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Aineet ja tarvikkeet	100,00 %	265,77 %
Keskeneräiset tuotteet	0,00 %	
VAIHTO-OMAISUUS YHTEENSÄ	100,00 %	693,40 %
Myyntisaamiset	100,00 %	200,68 %
Muut saamiset	100,00 %	2879,73 %
LYHYTAIKAISET SAAMISET YHTEENSÄ	100,00 %	223,51 %
RAHAT JA PANKKISAAMISET	100,00 %	298,53 %
VASTAVAA YHTEENSÄ	100,00 %	223,30 %

POHJOLAN SÄHKÖSEPÄT OY:N TRENDIANALYYSI TASE VASTATTAVAA

	2017	2018
OMA PÄÄOMA		
Osake- tai muu peruspääoma	100,00 %	115,09 %
Muut rahastot	100,00 %	115,07 %
Kertyneet voittovarot	100,00 %	
Tilikauden tulos	100,00 %	325,56 %
TASEEN OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	100,00 %	323,05 %
Poistoero	0	0
Vapaaehtoiset varaukset	0	0
Poistot ja vapaaehtoiset varaukset yhteensä	0	0
Oman pääoman oikaisut	0	0
OIKAISTU OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	100,00 %	323,05 %
VIERAS PÄÄOMA		
Lainat rahoituslaitoksilta	100,00 %	52,16 %
PITKÄAIKAINEN VIERASPÄÄOMA YHTEENSÄ	100,00 %	52,16 %
Lainat rahoituslaitoksilta	100,00 %	115,07 %
Ostovelat	100,00 %	478,64 %
Muut velat	100,00 %	82,93 %
Siirtovelat	100,00 %	221,40 %
LYHYTAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	100,00 %	217,78 %
OIKAISTU VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	100,00 %	183,09 %
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	100,00 %	223,30 %